

ENTERNASYONAL KOMÜNİST PARTİSİ

Yayın Organı

Sayı: 12, Kasım 2024

Partimizin ayırt edici özellikleri: Marx'tan Lenin'e, Üçüncü Enternasyonal'in ve İtalya Komünist Partisi'nin kuruluşuna, oradan İtalya Komünist Solu'nun Moskova'daki yozlaşmaya karşı mücadelesine, halk cephelerinin ve direniş örgütleri koalisyonlarının reddine ilerleyen hat; Kişisel siyaset ve seçim manevraları alanının dışında, işçi sınıfıyla temas halinde devrimci doktrini ve parti organını restore etmek için verilen çetin çaba.

İçindekiler

- Türkiye-Kürdistan: Yeni Müzekareler s. 1
Kadın Cinayetlerini Nasıl Durdurabiliriz s. 4
Orta Doğu ve Ukrayna'da Emperyalist Savaşlar s. 6
Türkiye'de Mülteci İşçi Ölümleri s. 10
Latin Amerika'da İşçi Mücadeleleri s. 10
Güney Kore: Samsung Grevi s. 14
Boeing'de Tüm Uçuşlar Durduruldu s. 15
Partinin ABD'deki Sendikal Faaliyetleri s. 16
Marksizm Işığında Kürt Sorunu s. 19
148. Uluslararası Parti Toplantısı s. 24
Afrika Devriminin Özellikleri s. 26
Okuyuculara s. 32

Türkiye-Kürdistan: Yeni Müzekareler Daha Büyük Savaşlara Gebe

Tarihsel evrimini "Marksizm Işığında Kürt Sorunu" başlıklı çalışmamızda ele aldığımız Kürt meselesi, Orta Doğu siyasetinin yakıcı ve merkezi meselelerinden biri olmayı sürdürüyor. Türkiye'nin hem Güney hem Batı Kürdistan'da PKK ve Suriye Demokratik Güçleri'ne karşı birbiri ardına askeri operasyonlar düzenlediği, hem Irak hem Suriye hükümetleriyle Kürt milliyetçilerine karşı diplomatik pazarlıklar yürüttüğü bir ortamda, ülkede hakim ittifakın Kürt düşmanlığı ile ünlü küçük ortağı faşist Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçeli'nin şaşkırtıcı hamlelerinin ardından bir anda Kürt sorununa barışçıl bir çözüm bulunması

umutları canlandı. Yaşı tutan okurlarımız bu filmi daha önce görmüştük diyebilirler ama yine de mevcut süreci ele almadan yaklaşık on yıl önce sonuçlanan eski barış sürecini hatırlamamız yerinde olacaktır.

Önceki Barış Süreci

2002'de iktidara gelen Adalet ve Kalkınma Partisi, ilk yıllarında Kürt sorununa yaklaşımı açısından doğrudan silahlı kuvvetler güdümündeki önceki hükümetlerden belli yönleriyle ayrılan bir politika izlemiştir. AKP döneminde de, önceki hükümetler altında olduğu gibi, Kürt milliyetçilerinin kitlesel olarak tutuklanması, yaptıkları eylemlere kimi zaman ölümcül polis saldırıları, terörle mücadele adı altında savaş politikasının genel olarak sürdürülmesi, Türk şehirlerindeki Kürtlere karşı toplumsal baskının teşvik edilmesi, linç girişimleri gibi tutumlar sürmüştür. Buna karşın AKP, iktidara geldikten birkaç yıl sonra bir Kürt açılımı ilan etmiş, Kürtçe yasağını hukuken büyük ölçüde kaldırmış, hatta Kürtçe bir devlet kanalı açtırmıştır. Daha önemlisi, hem İmralı adasında hapiste bulunan PKK lideri Abdullah Öcalan'la, hem de Avrupa'daki PKK yöneticileriyle gizli görüşmelere başlamıştır. Bu süreçte bir süre sonra diyalog yolu kapanmış, 2011'de tekrar topyekun savaş yoluna girilmiştir. 2012 yazında PKK'nin Batı Kürdistan'daki kardeş partisi PYD iktidara gelmiştir. Kürt milliyetçisi milisler kısa sürede ABD'nin Suriye'de en çok

güvendiği silahlı güç haline gelirken PKK, Kuzey Kürdistan'da askeri karakol ele geçirmekten belli bölgelere orduyu sokmamaya, pek çok şehirde çatışmalara girmekten yaygın yol kontrolleri yapmaya ve milletvekili kaçırmaya, ciddi eylemlere girişmiştir. Böylelikle PKK, iki cephede topyekun savaşı göze alamayan Türk devletini tekrar masaya dönmek durumunda bırakmıştır. Süreç kapsamında Öcalan'ın barış ilanı 2013 Newroz'unda okunmuş ve her ideolojiden burjuva basını tarafından coşkuyla karşılanmış, Kürt milliyetçisi liderler, ister milletvekili olsunlar ister gerilla, AKP hükümetiyle yakın bir dayanışma kurmuş, hatta Kürt kitlelerin Gezi eylemlerine katılmasını engellemeye çalışmışlardır.

Önceki barış sürecini bitiren, Suriye İç Savaşı'nın evrilen dinamikleri olmuştur. Batı Kürdistan'ın Kobane şehri ve çevresi, cihatçı örgüt IŞİD (Irak Şam İslam Devleti) tarafından Eylül 2024'te saldırıya uğramaya başlamıştır. Ancak PYD'nin silahlı gücü YPG, IŞİD'in ilerlemesine karşı koyamamakta ve her geçen gün biraz daha geri çekilmek zorunda kalmıştır. YPG'ye destek verilmediği takdirde Kobane kentinin IŞİD tarafından ele geçirileceğinin anlaşılması üzerine Eylül sonlarında Kürt milliyetçileri ve solcu müttefiklerinin oluşturduğu parlamenter Halkların Demokratik Partisi'nin Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş ve Ekim başlarında PYD lideri Salih Müslim, Ankara hükümetinden diğer Kürt kantonlarındaki silahların Kobane'ye Türkiye toprakları üzerinden aktarılması için koridor açmasını talep etmiş, ancak bu talep karşılanmamıştır. Küçük çaplı gösteri yürüyüşleri ve protestolar başlar. HDP Merkez Yürütme Kurulu'ndan 6 Ekim akşamı "acil çağrı" notuyla paylaşılan mesajda "Kobane'de durum son derece kritiktir. IŞİD saldırılarını ve AK Parti iktidarının Kobane'ye ambargo tutumunu protesto etmek üzere halklarımızı sokağa çıkmaya ve sokağa çıkmış olanlara destek vermeye çağırıyoruz" denilmiştir. Bu çağrının ardından eylemler 6 Ekim günü şiddetlenmiş ve hızla silahlı çatışmalara dönüşmüştür. Bunun üzerine pek çok ilde sokağa

çıkma yasağı ilan edilmiştir. İnsan Hakları Derneği'nin raporuna göre 7-12 Ekim 2014 tarihleri arasında Kobane eylemlerinde ülke genelinde 46 kişi ölmüş, 682 kişi yaralanmış ve 323 kişi tutuklanmıştır. AKP hükümeti bu olaylardan HDP liderlerini suçlarsa da, barış sürecinin tabutuna çakılan son çivi, Temmuz 2015'te Ceylanpınar'da iki polis memurunun PKK tarafından evlerinde infaz edilmesi olmuştur. Böylelikle savaş tekrar başlamıştır. Yeni savaşın can bilançosu belirsiz olsa da yüksek olduğu kesindir. Türk tarafı, Eylül 2020 itibarıyla 1,129 asker kayıp verdiğini, buna karşın Şubat 2022 itibarıyla 27,584 gerillanın öldürüldüğünü veya yakalandığını iddia etmektedir. Kürt tarafı, Ocak 2017 itibarıyla 1,181 gerilla kayıp verdiğini, buna karşın yine Ocak 2017 itibarıyla 7,000 ile 9,000 arası askerin öldürüldüğünü iddia etmektedir. Uluslararası Kriz Grubu'na göre ise Ağustos 2024 itibarıyla Türk tarafı 1,488 asker, Kürt tarafı 4,695 gerilla kayıp vermiştir ki bu Türkiye'nin savaşta üstün taraf olduğuna işaret etmektedir.

Şimdi Neler Oluyor

Yeni sürecin ilk adımı, bu yılın Ekim ayının başında MHP lideri Bahçeli'nin mecliste HDP'nin halefi DEM Parti grubuyla tokalaşması oldu. Ana muhalefet partisi CHP ve Kürt milliyetçileri başta olmak üzere Türkiye burjuva siyasetinin büyük çoğunluğu bu adımı olumlu gördü. Bahçeli'yi öven Erdoğan, Gazze'deki savaşın Lübnan'a sıçradığı, Orta Doğu'daki savaşın böylelikle büyüdüğü bu koşullarda iç cephenin güçlendirilmesi gerektiğini vurguladı. Burjuva basını vakit kaybetmeden yeni bir barış sürecinin başlayıp başlamadığını tartışmaya koyuldu. AKP ve MHP bunu inkar ettiler; DEM Parti ise muhatabın kendilerinden ziyade Öcalan olduğunu fakat bu koşullar altında daha somut olarak ortada olmayan yeni anayasa konusunda hükümeti destekleyebileceklerini ifade ettiler. Devlet ile Öcalan arasında görüşmelerin başladığı hatta Öcalan'ın Kandil'deki PKK liderleriyle görüşüp silah bırakmalarını istediği ama Kandil'in bunu kabul

etmeye istekli olmadığı basına sızdı. Ayın sonlarına doğru Bahçeli ikinci hamlesini yaparak MHP meclis grubunda şu sözleri sarf etti: “Şayet teröristbaşının tecridi kaldırılırsa, gelsin TBMM DEM Parti grup toplantısında konuşsun. Terörün tamamen bittiğini ve örgütün lağvedildiğini haykırınsın. Bu dirayet ve kararlılığı gösterirse, 'umut hakkı'nın kullanımıyla ilgili yasal düzenlemenin yapılması ve bundan yararlanmasının önü de ardına kadar açılsın. Ne Kandil, ne de [Demirtaş'ın tutuklu bulunduğu] Edirne; adres İmralı'dan DEM'e uzansın, bu ağır ve tarihi terör sorunu ülke gündeminden tamamen çıkarılsın. Hodri meydan, buna varız”. Ülke gündemine bomba gibi düşen ve bir kez daha Erdoğan tarafından tamamen desteklenen bu açıklamalardan sonra yeni bir barış sürecinin başlayıp başlamadığı daha da hararetle tartışılmaya başlandı. AKP ve MHP bunu yine inkar ettiler; fakat DEM Parti milletvekili ve Öcalan'ın yeğeni Ömer Öcalan'ın İmralı'da hapiste bulunan amcasıyla görüşmesine izin verdiler. Bulduğu hapishane ile ilgili “buradan tabutta çıkmak istemiyorum” dediği kaydedilen Öcalan, göreve hazır olduğunu ilan etti. Bu arada PKK, Ankara'da bulunan TUSAŞ (Türk Havacılık ve Uzay Sanayi A. Ş.) merkez yerleşkesine bir saldırı düzenledi. Saldırı sonucu 5 sivil hayatını kaybetti, 22 kişi de yaralandı. Öcalan ve DEM Parti saldırıyı kınarken, Öcalan üzerindeki tecritin daha kalkmadığını ifade eden PKK saldırıyı sahiplendi, hatta Kandil liderliğinden Duran Kalkan eylemcileri şehit ilan etti. Türk Silahlı Kuvvetleri saldırıya Güney ve Batı Kürdistan'ı bombalayarak yanıt verdi. Erdoğan, bir yandan hala barış süreci olarak tanımlanmayan bu pazarlıkların süreceğini, diğer yandan Güney ve Batı Kürdistan'a karşı daha geniş çapta hareketlerin yolda olduğunu duyurdu. Son olarak, son yerel seçimlerde CHP ile DEM Parti'nin yerel ittifakı sonucunda seçilen Esenyurt Belediye Başkanı, PKK liderleriyle telefon görüşmeleri yapması gibi iddialar öne sürülerek görevden alındı, hapse atıldı ve yerine kayyum atandı. CHP ve DEM Parti, bu hamleye pek çok şehirde ortak eylemler düzenleyerek karşılık verdi.

Bahçeli'nin, AKP'den bağımsız yaptığı düşünülemez olan bu eylemleri ile, ekonomik krizin giderek ağırlaşan yükü altında popülaritesini kaybetmekte olan hükümet, bir anda hem Türkiye'de hem Kuzey ve Batı Kürdistan'da burjuva siyaseti oyununun dengelerini alt üst etmiş oldu. Aynı zamanda CHP'nin yaygın olarak cumhurbaşkanı adayı olarak düşünülen İstanbul Belediye Başkanı sosyal demokrat Ekrem İmamoğlu ve Ankara Belediye Başkanı faşist Mansur Yavaş'ın sonunda müzakare sürecinden yana ve karşı olmak şeklinde iki ayrı tutumla siyasi olarak biraz farklı gözükmelelerini sağladı. Bahçeli'nin dramatik hamlelerinin gösterdiği üzere, bu yanıltıcı bir görüntüdür ve devlet yönetimi kişilerin eğilimlerine göre şekillenmez ama yine de hangi muhalif kesimin hangi aday etrafında kenetleneceğini büyük ölçüde netleştirmiştir. Bu hamleler Kürdistan'da da en azından Öcalan ve Kandil arasında bir ayrım ortaya çıktığını, Kandil liderliğinin sırf Öcalan son yıllarını hapiste geçirmesin diye mevcut hayat ve konumlarından olmak istemediğini göstermiştir. Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Yönetimi'nin de sırf Öcalan hapisten çıkıp rahata ersin diye kurdukları devleti kapatıp teslim olacaklarını düşünmek zordur. Son olarak Bahçeli'nin sözleri, hem hükümet hem de muhalefetle mesafeli olan İyi Parti ve Zafer Partisi gibi muhalif faşist partiler için bir hayat öpücüğü olmuştur. Bu partiler on yıllardır Türk devleti ile ilişkili olmasına rağmen topluma bebek katili retorikleriyle anlatılan Öcalan'ın serbest kalması fikrine karşı oluşan tepkiyi arkalarına alıp tabanlarını böylece bir miktar büyütme peşine düşmüşlerdir.

Orta Doğu'da Derinleşen Savaş

Türk devletinin uzunca bir süredir elinde tutup kullanmadığı Öcalan kartını oynaması, Suriye devleti ile kısa bir süre içerisinde anlaşılacak PYD'nin başını çektiği SDG kontrolündeki Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Yönetimi'ne karşı büyük çaplı bir askeri harekate girişmesini en azından geciktirmiş gibi

gözükmektedir. Türkiye yine de bu hedefe yönelecekse, çok doğru bir hamle yapmış, böylelikle Kürt tarafının dengesini ve birliğini bozmuş, ana muhalefetin odağını ve kararlılığını dağıtmış, uluslararası kamuoyuna da savaştan önce barışa bir şans verdiğini göstermiştir. Orta Doğu'da yayılan savaş ortamında Erdoğan'ın ifade ettiği iç cepheyi sağlamaştırma vurgusu da bir o kadar önemlidir. Bu kuşkusuz militarist bir vurgudur. Bu sorun bir şekilde çözülmezse, geleceğin bölgesel ve küresel savaşlarında PKK tehtidi, Türk devletini her zaman içeriden vurabileceği için çok büyük bir zaaf teşkil etmektedir ve Türk devletinin olası bir savaş seferberliğine çok büyük hasar verebilir. Dolayısıyla bu hamle, düşük bir ihtimal de olsa, Türk devletine Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Yönetimi'yle bir anlaşma yapıp, dolayısıyla ABD ile sorunlarını büyük ölçüde çözüp, Suriye'deki Esad rejimini devirmeye yönelme şansı da verebilir. Her halükarda, emperyalizm çağında barış bir sonraki savaşın planlandığı dönemin adıdır: daha ortada bir ateşkes bile yokken süren halihazırdaki müzakereler de ancak daha büyük savaşlara gebe olabilir.

Kürtleri bir piyon olarak görmeye hevesli küresel ve yerel emperyalist güçlere ve piyon olmaya dünden razı Kürt milliyetçilerine karşı tekrar haykırıyoruz: çağımızda Kürt sorununun tek çözümü enternasyonalizmden, Kürt proleterlerinin bölgedeki ve dünyadaki tüm işçilerle ortak bir sendikal birleşik cephe oluşturmasından ve proletaryanın Enternasyonal Komünist Partisi önderliğinde iktidarı alıp diktatörlüğünü kurmasından geçmektedir. Ancak o zaman Kürdistan bir Orta Doğu Sosyalist Şura Cumhuriyetleri Federasyonu'nun eşit bir üye devleti olarak birleşecek ve bunun için Kürt işçilerin kendilerini ezen muhtelif milletlerden olup aynı sömürüye maruz kalan işçi kardeşlerini öldürüp onlar tarafından öldürülmeleri gerekemeyecektir. Zafere giden yolda Türk, Arap ve İran işçi sınıflarının görevi ise Kürt sınıf kardeşlerinin onlarca yıldır muzdarip olduğu ulusal baskı ve ırkçılığa geçit vermemektir,

aksi takdirde yalnız Kürt işçi sınıfı değil, kendileri de kaybedeceklerdir.

Kadın Cinayetlerini Nasıl Durdurabiliriz

Son dönemde pek çok ülkede kadın cinayetlerine karşı gerçekleştirilen sokak protestolarına şahit oluyoruz. Bu hareketlerin maddeci analizden kopuk, sermaye boyunduruğu altında olduğunu ve bundan ötürü tarihleri boyunca oldukları gibi bugün de her yıl neredeyse 90 bin kadının canına mal olan bu soruna manalı bir çözüm getiremeyeceklerini biliyoruz. Parti olarak bu konuda duruşumuz her ne kadar "Kadınların kurtuluşu işçi sınıfının kurtuluşu ile mümkündür!" olsa da, bu süreç içinde hayatını kadın cinayetlerinde kaybeden işçi kadınların ölümlerini sonlandırmak için, bugünden komünizme ataerkini ortadan kaldırmanın bütün aşamalarında cinsiyet fark etmeksizin tüm işçilerin birlikte mücadele etmesi gerektiğinin de altını çiziyoruz. Bundan dolayı kadın cinayetlerine ve genel olarak işçi kadınların sermaye altındaki ezilmesine karşı mücadele, hareketin yeri doldurulamaz bir parçasıdır. İlk etapta sorunun maddi temellerini analiz etmek ve sendikalarda kadınların dezavantajlı toplumsal şartlarını iyileştirmek için eğitimlerden sosyal dayanışma organizasyonlarına, acil yardım hatlarına kadar kadınların mücadele alanlarında öncü işçilere dönüşmelerine katkı sunmak gerekir. Ataerkin erkeklerin kendi başlarına devrim yapması mümkün değildir. Dünya devrimi, her ırktan ve cinsiyetten işçilerin bir sınıf olarak mücadelede dönüşmesiyle ve parti tarafından korunan bu organik dönüştürücü komünizm gündemini uygulamak suretiyle insanlık olarak erişebileceğimiz bir aşamadır. Cinsiyet çatışması değil sınıf çatışması!

Ataerkinin yol açtığı sonuçlardan biri, ilkel komünist toplum düzenini şiddetle yıkıp kendi iktidarını kuran erkeğin anaerkinin şefkatli muktediri kadınları katletmesidir. Eskinin ilkel komünist toplumlarında büyük günah olan anne cinayeti ile kadının özel olarak cinsiyeti sebebiyle en yakınlarındaki erkeklerce katledilmeleri başlamış oldu. Tarih boyunca sayısız kadın kah eşleri, partnerleri ve aile üyeleri tarafından kah hiç tanımadıkları başka erkekler tarafından

katledildi. Erkeklerin cinayet gerekçesi olarak öne sürdükleri hususlar, kadının bir insan olarak kendini ifade etme arzusundan, kendi bedeni ve yaşamı hakkında karar verebilme çabasından başka şey değildi.

BM Küresel Kadın Araştırması verilerine göre 2022 yılında dünya genelinde yaklaşık 89 bin kadın öldürüldü. Genel olarak cinayet oranları düşerken de 2021'den 2022'ye kadın cinayetleri artmaya devam etti. 2022 yılının kadın cinayetlerinin 48 bin 800 kadarı kadınların partnerleri veya aile fertleri tarafından gerçekleştirildi. Cinayete kurban gitmeyen kadınların pek çoğu ise korku içinde gelecekteki katilleriyle aynı çatı altında uyumaya mecbur bırakılıyor. Mevcut verilere göre dünya genelinde 15 – 49 yaş arası kadınların dörtte birinden fazlası fiziksel veya cinsel saldırıya maruz kalıyor. Sokakta, hatta kendi evlerinde dahi güvende hissedemeyen kadınlar, stres kaynaklı ağrılar ve fiziksel hastalıkların yanı sıra ruhsal hastalıklarla da boğuşuyor: Depresyon kadınlarda erkeklerde görüldüğünden %50 daha yüksek ve travma sonrası stres bozukluğu kadınlarda iki kat fazla açığa çıkıyor.

Bu cinayetlerin ezici çoğunluğunun işçi sınıfı kadınlarının, özellikle kapitalist ülkeler hiyerarşisinde alt sıralarda yer alan ülkelerden kadınların başına geldiği pek çok güncel veriyle apaçık ortada. Sömürdükleri ve yoksullaştırdıkları ülkelerin işçilerini ucuz iş gücü ihtiyacı duyan kendi emperyalist sermaye gruplarının önüne atıyorlar ve sofraya ekmek getirmenin her geçen gün zorlaştığı koşullarda, eğitime, gezmeye, sağlığa, spora harcayacak parayı bırak, borca batma noktasına gelmiş sınıf bilincinden yoksun işçiler kışkırtılmaya açık ve kan dökmeye meyilli hale geliyor. Sonra, Engels'in belirttiği gibi evde kadın işçi oluyor, sömürülen erkekse iktidardaki erkeklerin başını çektiği ataerkil hiyerarşinin bir parçası olmaktan kaynaklı kadına hükmetmekle ödüllendiriliyor. Bu sebeple kendilerinde kadının canına kastetme hakkını gördükleri gibi üstelik kapalı komitelerinde birbirlerini cesaretlendirmekten de geri durmuyorlar. Burjuvazi yasalarla ve göz yummalarla katilleri koruyor, erkek topluluğu ise cinsel veya fiziksel şiddeti destekleyen ortamıyla ataerkinin

güçlenip sınıfta bir kanser gibi yayılmasına ortam hazırlıyor.

Büyük ölçekli küresel bir savaşa doğru sürüklendiğimiz bu günlerde kadınlar yine tarihte çok kez olduğu gibi ama bu sefer ganimet diye açıkça isimlendirmeden çoğunluğu erkek olan orduların askerlerine bir teşvik olarak sunuluyor. Burjuvanın propaganda aletleri ve genişleme derdinde olan bir sermayenin işçi sınıfına ve cinsiyet sorununa etkisi kendini, tarihte benzer durumlarda olduğu gibi, asker olmaya teşvik edilen erkekler ve yoğun bir şekilde çocuk doğurma ve iş hayatına ucuz iş gücü olarak katılmaya iteklenen kadınlar olarak gösteriyor. Buna karşın ataerkil düzende kadına şiddeti önlemekle ilgili kurumlar, benzer başka kurum ve araştırma kuruluşlarından fon talep ediyor, yasa koyucuları ve burjuvanın diktası altındaki devletin yöneticilerini göreve çağırıyorlar. Son yirmi yılda kadın örgütlerinin sayısı artmış ama kadın cinayetlerinin sayısı azalmamıştır. Avrupa'da gözlemlenen ufak düşüş haricinde dünyada kadınlara karşı cinsiyet temelli cinayetlerde artış sürüyor. Avrupa'da ve Amerika'nın çok ufak bir kesiminde büyük oranda burjuvazi ve küçük burjuvazinin, belki bir miktar da ortalama gelire sahip küçük bir grup işçinin elde ettiği bir imtiyaz olarak daha az ataerkil muamele, dünyanın geri kalanına ulaşılabilir bir hayal olarak satılıyor. İşçi sınıfı bu hayalin silahlarla, savaş planlarıyla ve şirketlerle her ülkeye girdiğini, dünya kadınlarını erkeklerin hakimiyetindeki parlamentolardan medet umarak katilin bir iki yıl daha fazla ceza alabilmesi için bütün emeğini tüketmeye itiyor. Her gün işçi sınıfı kadınları adliye kapılarında beklerken, dünyada 243 kadın daha öldürülüyor.

Ekonomik krizler ve savaşlar eğer mücadele edip ortadan kaldıramazsak daha pek çoğumuzun katline sebep olacak. Genel olarak cinayet kurbanlarının %80'i erkek, %20'si kadın ve erkekler daha çok dışarıda, kadınlarsa evde öldürülüyor. Erkekleri de kadınları da çoğunlukla erkekler öldürüyor. Erkeği çevresine bu denli zararlı kılan ve onu problemlili bir varoluşa sürükleyen ataerkil ve kapitalist propagandadır. Bu zehirli düşünceler, koşullar ağırlaştıkça işçi sınıfını daha da ele geçirdi. İşçiler savaşa ve savaş ekonomisinin yarattığı yoksulluğa son vermeyi ana

hedef olarak görmeyip sınıf içinde cinsiyet, ırk ve din çatışmaları sürdürdükçe kadın cinayetleri ve ataerkil şiddet son bulmayacak.

Kadınlar sendikalarda kendileriyle kadına karşı şiddet konusunda çalışmak isteyen LGBT ve heteroseksüel erkek işçilerle birlikte her türlü sorunlarının çözümü için acilen bir araya gelmeli, sendikada kadın mücadelesinin nasıl yürütüleceği hakkında düzenli olarak toplanmalıdır. Burjuva feminizminin aldatıcı sınıf işbirlikçisi yöntemleriyle değil, sınıfın yöntemleriyle birlikte vereceğimiz savaşta en nihayetinde işçi sınıfı erkekleri de kadınlarla omuz omuza yürüyebilecek hale gelecektir. Mücadele yeterince büyüdüğünde ise kadın cinayetine teşebbüs cesaret edilebilir olmaktan çıkacaktır. Tekil cinayetlerin yasını tutan, sadece ses duyurmaya odaklanan protesto anlayışını, kadın cinayetlerine ve ağır yaşam şartlarına karşı kitlesel grevler düzenleyerek değiştirmeliyiz. Bu yüzden kadınları erkeklerin elinde aciz ve mahkum bırakan, erkekleri katillere dönüştüren kapitalizmi yıkabilmek için sınıfın cinsiyet, ırk, din temelli burjuva bölücülüğüne kanmaması gerekiyor. Bizi birbirimize düşman edenler bundan en fazla kazanç elde edenlerdir.

Enternasyonal Komünist Partisi olarak kadınların kurtuluşunun, sermaye altında gerek doğrudan gerek dolaylı olarak ezilen diğer bütün gruplar gibi, ancak komünizm, yani işçi sınıfının kurtuluşu ile gelebileceğini biliyoruz. Fakat biz komünistler hiçbir zaman kendimize tarihin yalnızca gözlemcileri rolünü biçmedik. Bu yüzden de proleter insanlığın mağduriyetini azaltacak veya ortadan kaldıracak her fırsatı değerlendirmek, hareketi bu noktaya doğru sürüklemek işçi sınıfının nihai zaferi için hayati önem taşıyor. Burada önemli nokta ise, burjuva örgütlenmelerinin aksine, ataerkil sistemin hakimiyetinden toplumsal "kadınlık" rolünün ortaya çıkışına ve oradan da günümüzdeki kadın cinayetlerine kadar, sermayenin ve sınıf çatışmasının, yani tarihin maddi gerçekliğini göz ardı etmemektir.

Emperyalist Bloklar Tarafından Dünyanın Yeni Bir Bölüşümü İçin Filistin, İsrail, Lübnan, Ukrayna ve Rusya Halklarının Katledilmesi

Ortadoğu ve Ukrayna'da orduların çatışması, ne küresel ne de bölgesel hiçbir tarihsel uzlaşma perspektifine dayanmamaktadır. Emperyalist savaşın amacı savaştır, sermayedir. Savaş başlı başına bir ekonomik faaliyet, bir sanayi koludur.

Dahası, milli ve dini kılıklara bürünerek proleterlerde bölünme ve dehşet uyandırmaya hizmet eder.

Hiroşima ve Nagazaki'ye atılan atom bombalarının ne askeri bir amacı vardı ne de deniz üslerine ya da sanayi komplekslerine atılmışlardı. Bunun yerine, bilerek halka karşı kullanıldılar. Ağustos 1945'e gelindiğinde, İkinci Dünya Savaşı'nın hem Doğu'da hem de Batı'da galipleri vardı. Amerikan kapitalistlerinin ezici gücünün, fethettikleri dünya imparatorluğunun nihai bir yaptırıma ihtiyacı vardı.

Ama aynı zamanda proletaryaya karşı başlatılan bir "vae victis" (yenilenlerin vay haline), burjuvazinin egemenliğini sürdürmek için neler yapabileceğinin bir hatırlatıcısıydı. Proletarya ikinci emperyalist savaştan yok edilmiş, siyasi olarak yenilmiş ve yeniden yapılanma ve milli sermaye birikimi gibi kapitalist çıkarlara boyun eğmiş olarak çıktı. Rusya'da karşı-devrimci Stalinist ideoloji, işçi sınıfının yerli devlet kapitalizmine ve savaşta "demokratik" emperyalist burjuvazi cephesine teslimiyetinin ifadesi olmuştu. İşçi sınıfına on milyonlarca ölüme mal olmuştu.

Ardından seksen yıllık toplumsal barış, burjuva barışı, işçilerin giderek daha vahşi bir şekilde sömürülmesi ve dünyanın her köşesinde emperyalistler tarafından soyulmasıyla başladı.

Ancak kapitalist ekonominin sınırları vardır. Üretimin devleşmesi giderek daralan bir pazarla çarpışır; üretim araçlarının kütesindeki aşırı artış kar oranını boğar. Bugün kâr hırsıyla yanıp tutuşan sermaye, yaralı bir canavar gibi, yatırım yapmak için dünyanın altını üstüne getiriyor.

Ancak burjuva egemenliğinin daha az sağlam olduğu bölgelerde düzene boyun eğme şimdiden çatırıyor. Proleter gençliğin yaygın olduğu daha yeni şekillenmiş ülkelerde, toplumsal barış, hala düzensiz, hala kopuk ve hala sınıf örgütlenmesi ve yönünden yoksun ayaklanmalarla parçalanıyor.

Orta Doğu'da

Hamas'ın 7 Ekim'deki eylemi bu bağlama uyuyor ve dinler ya da uluslar arasında değil, dar bir bölgede vekiller aracılığıyla devletlere ve milislere sonsuz dev cephanelikler ve demir atmış uçak gemileri tedarik ederek birbirlerini ölçmeye ve meydan okumaya gelen dünya sermaye devleri arasında bir savaşı başlatıyor.

Ortadoğu'daki savaş yakın ve uzak tüm kapitalistlerin yararınadır. Diğer şeylerin yanı sıra petrol fiyatını desteklemektedir. Ve yakın ve uzak tüm proleterlere karşıdır.

İsrail Devleti'nin mali desteğiyle kurulmuş bir "terörist" parti olan Hamas, her yerde bulunan Mossad ve CIA casuslarının haberi olmadan ve etkin İsrail ordusunun herhangi bir savunma tepkisi olmadan bu büyüklükte bir saldırıyı önceden bir şekilde planlayabildi.

Askeri açıdan, İsrail devletinin derhal şiddetli bir misillemede bulunacağı kesin olan bu saldırının tek amacı öfkeyi arttırmaktır. Ülke içinde ise savaş, bir burjuva partisi olan Hamas'ın Gazze Şeridi'ndeki mülksüzleştirilmiş kitleleri baskı altında tutması için gereklidir.

İsrail Hava Kuvvetleri'nin ölümcül bombardımanları Hamas'a karşı değil, çaresizlik içindeki halkı Hamas'ın yanında yer almaya ya da Hamas'ın korumasını aramaya itmek içindir. Askeri olarak bombalamanın bir anlamı yok, yeraltındaki tünellerde hayat devam ediyor ve yıkıntılar sadece zırhlı harekate engel teşkil ediyor. Stalingrad'daki Alman yenilgisi bunu öğretir.

Ancak İsrail hava kuvvetlerinin katliamları bölgedeki tüm burjuvazinin yararınadır. Bu, Mısırlı, Suriyeli, İsraili, Filistinli, Lübnanlı işçilere bir uyarıdır: bu, yerel burjuvazinin ateşli gazabıdır.

Bu nedenle, haydutların ganimeti kendi aralarında paylaştığı emperyalist savaşta, işçi sınıfının taraf tutması son derece yanlıştır.

Emperyalist blokların ilişkilerini ve çıkarlarını ve değişen taraflarını bilmek, biz komünistlerin onların "ahlakının" ve sahte "uluslararası hukukunun" ardındaki yalanı çürütmesi için önemlidir. Ancak işçi sınıfı için düşman evdedir. Savaş o kadar da uzakta değil. Aslında sınıf savaşı her gün proletarya tarafından yürütülmektedir.

Burjuvazinin askeri ve ekonomik meseleler için analiz ve çalışma merkezleri vardır. Ama her şeyden önce, bir sınıf olarak savunmasının en yüce organı olan devletine sahiptir. Proletaryanın bugün partisi var, yarın da burjuva düşman devletlerle bozgunculuk ve savaşa savaşa karşı çıkabilecek geçici ama esnek olmayan devleti olacak.

Ukrayna'da

Dikkatler Orta Doğu'da yaşanan katliamlara odaklanmışken, Rus silahlı kuvvetleri Ukrayna'nın doğusunda ilerleme kaydediyor: ülkenin sanayi merkezi olan güney Donbass bölgesinde, yaklaşık üç yıllık bir direnişin ardından maden kasabası Vuhledar'ı işgal ettiler. Birkaç gün sonra da Pokrovsk güzergahı üzerindeki bir diğer önemli merkez olan Toretsk'e girdiler.

Bu şehirlerin düşmesi, Ukrayna'nın, hükümetinin savaşı açıklamalarına rağmen, Rusların daha büyük gücü karşısında teslim olmak zorunda kalacağını doğruluyor.

Bu zorlu muharebe sırasında bile, bu savaşın pek çok bölümünde olduğu gibi, Ukraynalı askerler komutanları tarafından, daha fazla fedakarlığın boşa gideceği belli olduğunda bile, sonuna kadar direnmeye zorlandılar. Hayatta kalan birlikler, üç yönden yaklaşan düşman ateşi altında geri çekilmek zorunda kaldı. Başlarının üzerinde el bombası atmaya hazır insansız hava araçları tarafından avlanan, havan ve roket ateşi altında kalan ve sürekli güdümlü bomba tehdidi altında olan Ukraynalı askerler kendilerini kurtarmak için yaya olarak kaçmak zorunda kaldı.

Bu durum, Ukrayna hükümeti ve Genelkurmay Başkanlığı'nın, "mağdur vatani" savunan ve giderek artan bir şekilde yeterli eğitim ve silahlandırma olmadan cepheye gönderilen askerlerinin kaderini ne kadar önemseydiğini göstermektedir. Birçok genç asker firar ederek cepheyi terk etmeye çalışıyor.

Sınıf partisinin eksikliği, örgütlü bir işçi hareketinin yokluğu ve bunun sonucunda yaygınlaşan bireycilik, bu savaşı reddetmenin bugün kolektif bir nitelik kazanmasını, emperyalist savaşa karşı siperlerden başlayarak kentlerdeki proleterleri de içine alan, sınıfçı ve antikapitalist çağrışımlar yapan bir harekete dönüşmesini engellemektedir.

Burjuva Ukrayna hükümetinin yalanları, aynı derecede burjuva olan Rus hükümetinin "özel askeri operasyon" olarak adlandırdığı savaşı savunduğu yalanlarla örtüşmektedir.

Aslında bu savaş, Rus devletinin yanı sıra müttefiki Alman devletini ve genel olarak Avrupa'yı da vurmak isteyen Atlantik İttifakına ve ABD'ye karşı bir savaştır. Zira ekonomik olarak Rusya ve Çin'e giderek daha fazla bağlanan bir Avrupa ile karşı karşıyayız.

Silah üreticileri her yerde canlı bir iş yapıyor. Cepheye on binlerce proleter ölmüş ya da sakat kalmışken, savaş sanayileri tam kapasite çalışmaktadır. Rusya'da işsizlik yok denecek kadar azdır. Ukraynalı ve Rus proleterlerin kanı sermayenin, silah tedarikçilerinin, sanayicilerin ve bankacıların çıkarlarını savunmak için dökülmektedir. Kapitalizm savaş yoluyla aşırı üretimden kaynaklanan ekonomik krizlerini aşmaya ve rakip emperyalist bloklar arasında hesaplaşmaya çalışmakta, bunun bedelini de ücretli kölelerine ödetmektedir.

Uzun Menzilli Füze Üzerine Tartışma

Eylül ayında ABD, İngiltere ve Avrupa devletlerinin üst düzey diplomasi kademelerinde, Ukrayna'nın Batılı ülkeler tarafından tedarik edilen füzelerle Rus topraklarının derinliklerine saldırmasına izin verme olasılığı tartışıldı. Aslında bunların kullanımı için Ukraynalı personel yeterli değil, Batılı teknisyenlere ihtiyaç var.

"Uzmanlar" bu imtiyazı çoktan kabul etmişlerdi. İngiltere'de İşçi Partisi'nin çoğunlukta olduğu, ancak bir önceki "sağcı" hükümet kadar militarist ve savaş kışkırtıcısı olan yeni hükümetin dışişleri bakanı, Başkan Biden'ı onay vermeye teşvik etmek için Washington'a bile gitmişti. Ancak sonuçta bu karar yine ertelendi. Bunun nedeni belki de çok sert karşılık vereceğini söyleyen Rus hükümetinin tehditkar müdahalesi olabilir. Ama aynı zamanda Almanya ve İtalya gibi NATO içindeki pek çok hükümetin dile getirdiği şüpheler nedeniyle de kararın ertelendiği düşünülebilir.

Askeri açıdan bakıldığında bu füzelerin kullanılması çatışmanın kaderini değiştiremez ve Ukrayna kampında "zafer" yol açamaz. Geçen hafta hem ABD Savunma Bakanı Lloyd Austin hem de Ulusal Güvenlik Konseyi sözcüsü John Kirby, bu füzelerin askeri açıdan bir işe yaramayacağını açıkça ortaya koydular.

Ancak Kiev bu talepte sadece Müttefikleri savaşa dahil etmek için ısrar ediyor: daha fazla dayanacak kaynağı olmadığını biliyor ve çatışmanın tırmanmasını ve genişlemesini istiyor.

Rus hükümeti ise bu füzeleri fırlatmasına izin verilmesi halinde kendisini NATO ile savaş halinde sayacağını, askeri olarak karşılık vereceğini açıkça ifade etti ve hatta atom bombası kullanma tehdidinde bulundu.

Savaşı iyi bir iş, tankları da "çevre dostu" elektrikli arabaların yerine geçecek faydalı bir araç olarak gören Avrupa Parlamentosu, Kiev'e tedarik edilen silah sistemlerinin Rus askeri hedeflerine karşı kullanılması önündeki kısıtlamaların kaldırılması için devletlere çağrıda bulunan bir karar aldı. Bu karar tek tek devletler üzerinde bağlayıcı olmasa da, Avrupa'nın savaş kışkırtıcısı bir lobici meclisi olduğunu göstermektedir. Bu durum, Anavatan Partisi ve Rusya karşıtı Avrupa Muhafazakar Grubu üyesi olan eski Litvanya Başbakanı Andrius Kubilius'un Avrupa Savunma Komiseri olarak atanmasıyla da teyit edilmiştir.

Kursk'a Maceralı Yolculuk

Ağustos ayı başlarında Ukrayna, Rus savunmasını aşmak için sürpriz ve hız kullanarak Rusya'nın Kursk bölgesinde cesur bir saldırı başlattı. Operasyonlar, düzenli tugaylardan ve özel hareket kuvvetlerinden unsurlar içeren, toplamda yaklaşık 10.000 ila 15.000 kişiden oluşan karma bir birlik grubu tarafından yönetildi. Bunlar Ukrayna'nın en iyi ve en deneyimli birliklerinden bazılarıydı.

Bazıları Rus ilerleyişine karşı savaştıkları Donetsk ve Kharkiv cephelerinden çekilirken, diğerleri de ilerleyişi durdurmak için önemli bir yedek olarak görev yapacaktı.

Batı diplomasisinin hemen desteğini alan ve İngiltere ve muhtemelen ABD'nin istihbarat servisleriyle işbirliği içinde hazırlanan bu operasyonun büyük bir başarısızlık olduğu ortaya çıktı.

Amaç muhtemelen Kurchatov nükleer santralini ve Sudzha elektrik dağıtım düğümünü ele geçirip kontrol altına almak ve Rusları Donetsk'teki taarruzdan bazı birliklerini geri çekmeye zorlamaktı.

Her iki hedefe de ulaşamadı. Nükleer santral Rusların elinde kaldı ve Ruslar da Donetsk cephesinden birliklerini çekmeden Ukrayna'nın ilerleyişini durdurmak için üstün varlık ve asker mevcudiyetini kullandı. Bizzat Ukrayna Silahlı Kuvvetleri Komutanı Oleksandr Syrsky, Rusya'nın çabalarını yoğunlaştırdığını ve savaşa en hazır birliklerini Donetsk'teki Pokrovsk cephesine konuşlandırdığını söyledi.

Dahası, Batılı güçlerin açık teknik, malzeme ve eğitim desteğiyle Rus topraklarının düşman birlikleri tarafından işgal edilmesi, anavatanın kuşatılması ve Batı'nın saldırganlığı sendromuna dayanan Moskova propagandasını güçlendirdi.

Savaşı Genişletirken Diplomasi Barıştan Söz Ediyor

Ukrayna Silahlı Kuvvetlerinin içinde bulunduğu zorluklar, kendi çıkardığı bir yasaya karşı çıkarak Kasım ayında yapılması planlanan bir sonraki barış

zirvesine Rusya'nın davet edilmesini öneren Devlet Başkanı Zelenskiy'nin son açıklamalarına da yansdı. Birkaç gün sonra da ABD'ye bir ziyaret gerçekleştirerek "Zafer Planı" nı sundu ve savaşı sürdürmek için yeni krediler ve silahlar talep etti.

Financial Times'a göre Ukrayna ve müttefikleri, Rus işgali altındaki topraklar konusunda bir uzlaşma karşılığında Kiev'in NATO'ya katılmasını öngören olası bir anlaşmayı değerlendiriyor. Rusya, Ukrayna hükümetinin savaşı körüklemek için yaptığı fedakârlıkları, kesintileri ve alçaklıkları halkının önünde meşrulaştırmak için uydurduğu bir kurgu olan, şu anda işgal altında bulunan Ukrayna topraklarının fiili kontrolünü elde edecek ancak hukuki kontrolünü elde edemeyecek.

Bu belirsizlik ve diplomatik boşluk durumu, çatışmanın genişlemesine yol açabilecek provokasyon tehlikesini arttırmaktadır. Son günlerde Rusya içindeki önemli mühimmat depolarına vurulan darbeler, askeri düzlemdeki sonuçlardan ziyade provokatif iradeye yanıt veriyor gibi görünüyor. Ukrayna çökme riskiyle karşı karşıya ve yöneticileri kellelerini riske atarken, "işgal altındaki tüm toprakların" yeniden fethi, sadece Ukrayna'nın değil Batılı müttefiklerinin bile karşılayamayacağı ve omuzlamak istemeyeceği insan ve silah maliyetleri gerektirecektir.

Barış görüşmelerine katılma davetini derhal reddeden Rus hükümetinin de çözmesi gereken pek çok sorun var. Her ne kadar on binlerce genç bu savaşta kurban edilmiş ve Rusya'da bile birçok ses bir açıklama talep etmeye hazır olsa da, Moskova için Donbass'ın işgali, özellikle de topraklarının bir kısmı sakatlanmış olsa da Ukrayna'nın NATO'ya katılması halinde, aranan güvenlik garantilerini sağlamak için muhtemelen tek başına yeterli olmayacaktır. Dolayısıyla Rusya'nın hedefleri genişleyebilir ve savaş devam edebilir.

Ancak barışa ulaşılsa bile, bu sadece yaklaşmakta olan genel savaşa hazırlık olarak belirsiz bir ateşkesi temsil edebilir.

Umalım ki proletarya, Ukrayna proletaryası ve son yıllarda kapitalistlerin savaşı nedeniyle yoksunluk ve ölüm çeken Rusya proletaryası, acı dersler çıkarsın ve

suçlu azmettiriciye, yani burjuva rejimine ve onun devletlerine karşı dönsün.

Tek gerçek tarihsel çözüm, devletler arasındaki savaşın sınıflar arasındaki savaşa dönüşmesi, burjuva iktidarının devrilmesi ve komünizmin yolunu tek başına açabilecek olan proletarya diktatörlüğünün kurulmasıdır.

Türkiye'de Mülteci İşçiler Ölmeye Devam Ediyor

Gaziosmanpaşa, İstanbul'da yaşayan 15 yaşındaki çocuk işçi Abdullatif Davvara, oyun oynadığı parkta kendisine 12 el ateş edilerek öldürüldü. Yapılan saldırı maskeli şahıslar tarafından gerçekleştirilip, cinayet ertesinde cinayete dair 5 şüpheli gözaltına alınmıştır . Abdullatif ve ailesi Suriye'deki savaştan dolayı Türkiye'ye göç ettiler. 6 Şubat Depreminde ailesini kaybeden Abdullatif amcasıyla beraber yaşıyordu. Ve bir tekstil atölyesinde çalışıyordu. Olay günü Abdullatif amcasından izin alıp parka gitti. Verilen bilgilere göre parkta ırkçı saldırıların son zamanlarda çok yaygın yaşandığı ve Suriyeli çocukların dışlanmasının söz konusu olduğu biliniyordu. Abdullatif vurulduktan sonra kadın doğum hastanesine sevk edildi fakat gerekli müdahaleler yapılamadı. İlerleyen süreçte başka bir hastaneye sevk edildi fakat artık çok geçti.

İş cinayeti ve ırkçı saldırılar, Türkiye'de sermayenin ucuz emek gücü ihtiyacını gideren göçmenlerin artarak marruz kaldığı iki önemli sorundur. Yakın zamanda cinayete kurban giden Abdullatif ve Haziran ayında çalıştığı tekstil atölyesinin asansöründe hayatını kaybeden Ahmet Direk Turan Haskiro bu iki sorunun cisimleşmiş halidir. Göçmenlerin artı değerini sömüren burjuvazi zenginliğini proleterlerden elde ederken burjuva basını ucuz iş gücünü o kadar değersiz görmektedir ki göçmen proleterlerin yaşam şartları onların gündemini bile meşgul etmez. Hatta burjuvazinin siyasal ve basın aygıtları, sömürünün sonucunda ortaya çıkan sefaleti gizlemek ve proletaryayı bölmek amacıyla göçmenleri suçlamaktan çekinmez. Burjuva yargısı, çıkar çarklarını korurken, yakılarak öldürülen bir maden işçisinin davasını

ertelemekte ve davanın takipçisi olan inisiyatifleri de baskılamaktadır. Burjuva yargısı konu proleterlerin hayatı olduğu zaman bütün insan hakları ve demokrasi yalanının maskesi düşer ve bir kenara atılır. Gerçek yüzü gözükme zorunda kalır ve burjuvazinin bir aygıtı olarak görevini yerine getirir.

İrkçı saldırılar sadece kişilere yönelik kalmıyor, göçmenler kitlesel saldırıların hedefi haline de geliyorlar. Türkiye'deki proleterlerin büyük bir çoğunluğu yapılan burjuva propagandasından dolayı göçmen proleterleri kendilerine düşman olarak görmektedir. Hatta kendine devrimci diyerek işçi sınıfının gözünü boyamayı hedef edinmiş burjuva solu da göçmen proleterleri bir düşman olarak görmekte veya onları yok sayarak işçi sınıfını bölmektedir. Proleterlerin birliğini tehdit eden, milliyetçi gayelerle meşrulaştırılan ve mülteci proleterlere karşı yapılan bu ırkçı saldırılara karşı tek çözüm proletaryanın sınıf sendikalarında örgütlenmesi ve devrimci Komünist Partisinin onlara öncülük etmesidir. Devrimci bir partinin işçi sınıfı üzerinde pek etkisinin olmadığı bu dönemlerde, işçi sınıfını peşine takan burjuva akımlarının onları yönlendiriyor olması ve devrimci partinin eksikliği, işçi sınıfı içerisinde büyük bir bilinç kaybının yaşanmasına ve burjuvazinin taarruzlarına karşı işçi sınıfının savunmasız kalmasına neden oluyor.

Komünist Manifesto'da Marx ve Engels'in belirttiği gibi " Proleterlerin vatani yoktur". Enternasyonal Komünist Partisi bütün işçi sınıfını kucaklar ve onların çıkarlarını savunur. İrkçılığa ve göçmen düşmanlığına karşı tek çözüm, kapitalizmin yarattığı sefaletten kurtuluş için gereken ve milletler arası sınırların sonunu getirecek olan komünist devrimin vazgeçilmez silahı olan sınıf partisinin güçlendirilmesidir!

Latin Amerika'da İşçi Mücadeleleri

Burjuva dünyasının hükümetleri ve kurumları bölge ülkelerinde ekonomik büyümeden bahsederken, ücretli çalışanların ücret koşulları ve çalışma ortamı, düşen reel ücretler, iş istikrarsızlığı, yüksek işsizlik oranları, gıda güvensizliği ve içme suyu, elektrik, sağlık hizmetleri ve sözde "sosyal refaha" yetersiz erişim ile yoksullaşma eğilimini sürdürmektedir.

Hükümetler, yaklaşımlarında bazı farklılıklar olsa da, mali disiplin, enflasyon kontrolü, cari harcamaların azaltılması ve bazı sübvansiyonların azaltılması ya da kaldırılması gibi tedbirler üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bu anlamda, kendilerini "solcu" ya da ilerici olarak adlandıran ve "neoliberalizm karşıtı" söylemleriyle bilinen hükümetlerin bu tür politikaları benimseme konusunda en saldırgan hükümetler olmaları ve muhaliflerine karşı baskı uygulamaktan çekinmemeleri dikkat çekicidir. Bu bağlamda, "anti-neoliberallerin" sömürü oranını arttırma ve mali açığı azaltma gündemini dayattıkları Venezuela, Brezilya ve Kolombiya öne çıkmaktadır ki bunlar genellikle neoliberalizmle ilişkilendirilen önlemlerdir. Bunlar, burjuvazinin diktatörlüğünü sürdürmek için gerekli olan, toplam milli sermayeyi değerlendirmek için yeterli düzeyde sömürü ve aşırı meta üretimini emmeye odaklanan bir mali açık gibi politikaların, herhangi bir burjuva programından bağımsız olduğunu, aksine, ister hevesle ister doğaçlama bir şekilde olsun, bunlara uyum sağlaması gerektiğini göstermektedir.

Latin Amerika'daki sendikal hareket, tarihsel olarak işçileri sınıf uzlaşmasına, felce, bölünmeye ve örgütsüzlüğe iten, onları talepleri için mücadelede silahsız ve savunmasız bırakan tüm bilinen hatalı ve oportünist pozisyonları sergilemektedir. Burjuva devletiyle bütünleşmiş, hükümetlere ve yasalara boyun eğen hain sendika merkezleri sahneye hakimdir. Sadece ara sıra hoşnutsuz işçilerin sendika liderliklerinin kontrolünden kaçarak tabanda birleşerek mücadeleye atıldıklarını gördük; ancak bu durumlarda bile hain sendikalar mücadeleleri boykot etmek ve patronlarla ihanet temelinde anlaşmalara varmak için ilk fırsatı değerlendirdiler. Ancak bu spontane mücadelelerin ücret artışı ya da çalışma koşulları ve çalışma ortamının iyileştirilmesi taleplerine odaklanmış olması da önemlidir. Yani, sadece işçilerin hain sendika liderliklerinin ötesine geçtiği bu kendiliğinden mücadelelerde, sendikal hareket grevi bir mücadele biçimi olarak ele almış, sınıfsal ekonomik taleplere odaklanmış ve sendika üyeliği, milliyet ve meslekler gibi yapay bölünmelerin ötesinde birleşmiştir. Bunu Brezilya'daki INSS (Ulusal Sosyal Güvenlik Enstitüsü) işçilerinin grevinde gördük ve 2023'te Venezüella'daki eğitim işçilerinde de gördük.

Sendika liderlerinin işverenlerle uzlaşmasına rağmen işçilerin kendiliğinden harekete geçtiği mücadeleler olduğu ölçüde, hükümetlerin işçi protestolarını kriminalize etme stratejilerini nasıl güçlendirdiklerini gördük. Ücret talepleri mücadeleleri "terörist planların", "darbe planlarının" bir parçası olarak konumlandırıldı, hatta grevler "istikrarı bozucu" eylemler, "vatana ihanet" ve genel olarak "suç" niteliğinde tanımlandı. Venezüella'da "Anti-Faşist Kongre" olarak adlandırılan bir kongrenin düzenlenmesi ve hükümetin halihazırda "terörizme karşı" ve "nefrete karşı" yasalara emsal teşkil eden Faşizme Karşı Yasa'yı kabul ettirmeye çalışması tesadüf değildir. Genel olarak Latin Amerika'nın tamamında amaç, burjuva egemenliği rejiminin iki yüzü olmalarına rağmen, demokrasi ve faşizm arasındaki sözde çatışmayı teşvik etmektir. Sözde "kamuoynunun" manipüle edildiği ve hükümetlerin kontrolü için mücadele eden burjuva fraksiyonlar arasındaki siyasi kutuplaşmanın yeni bir versiyonunun dayatıldığı bu "bubi tuzağı", aslında devlet tarafından kontrolleri derinleştirilmek istenen ücretli çalışanlara ve onların ekonomik mücadele örgütlerine yöneliktir.

İşçiler burjuvazinin "psikolojik ve ideolojik savaşına" maruz kalmaktadır; medya ve sosyal ağlar, hükümetler ve parlamentoda ve seçim kampanyalarında bir araya gelen farklı partiler, işçileri burjuva-demokratik talepler (oy hakkının savunulması, Ulusal Anayasanın savunulması), anavatanın savunulması, ulusal ekonominin savunulması ve burjuvaziyle sınıf uzlaşması ekseninde seferber etmektedir. Ve tam da bu bağlamda, işçilerin bu büyük ideolojik zorlamadan kaçarak ekonomik mücadelelerini ele alabildikleri her mücadele öne çıkmaktadır.

İşçi sınıfının gerçek ekonomik talepleri burjuva-demokratik taleplerin altında gömülü kalmakta, çok-sınıfçı ya da küçük burjuva yönelimli hareketler içinde sulandırılmakta ve genellikle hükümetin kontrolü için yarışan siyasi grupların çıkarlarına tabi kılınmaktadır.

Partimiz propagandasında, işçi hareketine tüm ülkelerde, ekonomik mücadelede eylem birliğini ifade eden ve milliyet ve mesleklerle ilişkili yapay bölünmelerin ötesine geçen Sınıfçı Sendikal Tek Cephe oluşturma çağrısında ısrar etmiştir. Hatta işçilerin farklı

sendikalara üye olsalar bile mücadelede birleşmeleri gerektiğinde ısrar ettik. Böyle bir cephe, kendilerini rejimin sendikal merkezlerinin ihanet zincirlerinden kurtarmanın bir yolu olarak, ücretlilerin mücadelelerinin çoğaldığı bir atmosferde ortaya çıkmalıdır. Ayrıca, sınıf temelli sendikal hareketin, talepler için verilen ekonomik mücadelelerde patronları ve hükümetlerini yenilgiye uğratmanın tek yolu olarak genel grev ajitasyonunu üstlenmesi gerektiğini inatla yineledik.

Brezilya'da, 10 Temmuz'dan bu yana daha iyi ücret ve çalışma koşulları talebiyle mücadeleye başlayan INSS işçilerinin grevi öne çıkmaktadır. Eylül ayının sonunda bu grev yaklaşık 11 haftadır devam ediyor olacak. İşçiler yerel düzeyde örgütlenmiş ve hükümetten gelen çeşitli teklifleri reddetmişlerdir. Bazı sendika yetkilileri işverenle bir anlaşma imzalamış olsa da, bu anlaşma işçiler tarafından reddedilmiş ve işçiler grevde kalmaya devam etmiştir. Hükümet işçilere sunduğu tekliflerde esnek davranmadı ve INSS işçileri içine "Bolsonaroculuk" tarafından sızıldığını ilan ederek, eski Başkan Bolsonaro ve takipçilerinin suçlandığı "darbecilik" ile karşı karşıya olduklarını ileri sürerek bu hareketi bastırmalarını haklı çıkaran iddiaları teşvik etti. Bu grevin sonuçları ve taleplerinin bir kısmındaki zayıflıklar ne olursa olsun, sendika liderliklerinin pasif ve uzlaşmacı tutumuna rağmen, işçiler tabanda birleşip kendilerini mücadeleye attıklarında, hareketin sınıf mücadelesi ve örgütlenme yöntemlerine yaklaşma eğiliminde olduğunu bir kez daha gördük: meclislerde tartışma ve kararlar, asgari hizmetler olmaksızın süresiz grev, proleter ekonomik taleplere odaklanma ve hareket içindeki her türlü yapay bölünmeden kopma. Patron-hükümet uzlaşmazlığını sürdürdüğü sürece, mücadele hareketinin yıpranma eğiliminde olması ve ilerlemek için grevi genişletmek üzere işçilerin diğer kesimleriyle temas kurmaya ihtiyaç duyması beklenmelidir. Ancak grevin uzatılması için ajitasyon yapmak ve genel grev ihtiyacını diğer işçilere duyurmak, ki bu başlangıçta izole mücadelelerde zafer kazanmak için gerekli bir koşuldur, oportünist politiklardan kopmayı gerektirir ki bu da oportünizmin sendikal hareketi kontrol ettiği Brezilya'da şimdilik mümkün değil.

Brezilya hükümeti, Yüksek Yargı Mahkemesi (STJ) ile işbirliği içinde, grevlere katılan sendikalara günlük para cezası uygulamak ve grev üyeliğini kategorideki işçilerin yalnızca %15'i ile sınırlandırmayı talep ederek %85'lik bir "asgari hizmeti" garanti etmek gibi işçileri sindirmek ve geri adım atmalarını sağlamak için yasal önlemler almaya çalıştı. Burjuva basını, sürekli olarak grevin hizmet sunumunu etkilediğini iddia ederek hizmet kullanıcılarını INSS çalışanlarıyla karşı karşıya getirmeye çalışıyor.

Bu yıldırma, tecrit ve baskı girişimlerine rağmen, işçiler işverenlerin bu saldırısına bazı doğrudan eylemlerle karşılık verdi. En önemlisi, FENASPS sendika federasyonu öncülüğünde 10 Eylül'de Brezilya'daki INSS merkezinin işgal edilmesi, hükümetin bazı baskıcı önlemleri geri çekmesini sağlamayı başardı.

Kolombiya'da şu ana kadar hükümet, sendikalardaki hain soytarıların, oportünist partilerin ve sözde sosyal hareketlerin desteğiyle, işçileri pasif tutmayı, parlamentoya sunulan ancak işçilerin temel ekonomik taleplerini bir kenara bırakan reform teklifini beklemeyi başardı.

Kolombiya hükümeti, çeşitli türlerdeki sübvansiyonlar gibi bütçe üzerindeki bazı yükleri kaldırmaya çalışıyor. Hükümet için mali ve bütçesel dengesizlikleri düzeltme kaygısı, normalde eleştirdikleri ve kendilerine seçim desteği veren birçok sektörü vuracak sosyal etkileri olan birçok neoliberal politikayı uygulamalarına yol açıyor. Bu bağlamda, 31 Ağustos ve 6 Eylül tarihleri arasında, burjuva basın analistlerine göre hükümetin istikrarını tehlikeye atan bir "Kamyoncular Grevi" gerçekleşti. Bu eylem işçiler tarafından değil, taşımacılık sektöründeki küçük, orta ve büyük işadamları tarafından gerçekleştirilmiştir. Maden ve Enerji ile Maliye ve Kamu Kredi Bakanlıkları, 31 Ağustos Cumartesi gününden itibaren geçerli olmak üzere bir galon dizelin perakende satış fiyatında ayarlama yapılmasını öngören kararlar yayınladı. Hükümet cari harcamalardaki açığı azaltmayı ve bir önceki Duque hükümetinin başaramadığı dizel sübvansiyonunu ortadan kaldırmayı hedefliyordu. 6 Ağustos'ta hükümet ile ulaştırma işçileri arasında varılan anlaşmanın ardından grev durduruldu ve hükümet kararı değiştirilerek zam azaltılıp iki parçaya

bölünmüş olsa da hükümet, işçilerin kullandığı toplu taşıma araçları ile gıda ve hizmet fiyatları üzerinde yaratacağı etkiyi düşünmeden ve ücret artışları konusunu masaya yatırmadan yakıt fiyatlarını serbest bırakma politikasında ilerlemeyi başardı.

Venezüella'da seçim kampanyasının işçi mücadeleleri üzerindeki etkisi devam etmekte olup işçiler demobilize olma eğilimindedir. Bu etki, burjuva fraksiyonları ve partilerinin 28 Temmuz başkanlık seçimlerinin sonuçlarını tanıyıp tanımama konusundaki mücadelesi nedeniyle uzamıştır. Seçim sonrası dönemde hükümet, seçim muhaliflerini kitlesel olarak bastırılmış ve terörle mücadele ve "nefret karşıtı" yasaların desteğiyle ayırım gözetmeksizin suçlamalar, tutuklamalar ve cezalar uygulamıştır. Bu baskı ve devlet terörü emsaliyle, işçiler, tüm medya saldırısı tarafından dikkatlerinin dağıtılmasının yanı sıra, mücadelelerini ve taleplerini yükselttikleri anda baskıdan korkuyorlar. İşçileri savunacak sınıf sendikaları yok. Hükümetin iş müfettişleri patronlardan yanadır ve prosedürel gecikmeler ve idari sessizlik uygulayarak ayak sürürler, böylece işçi yorulur ya da kendisi ve ailesi için hayatta kalmak için güvencesiz koşullarda başka bir iş aramak zorunda kalır.

Hükümet asgari ücreti ve ikramiye politikasını dondurarak kamu sektörü çalışanlarının maaş bordrolarını yönetiyor. Ancak özel sektör de bu kamu politikasına dayanıyor, sadece daha yüksek ikramiyeler ödüyor. Öte yandan genel olarak işçiler, yaşam maliyetlerini karşılamalarına izin vermeyen ücretlerle karşı karşıyadır. İşte bu bağlamda, 2023 yılında ücret artışı talebiyle kitlesel eylemler düzenleyen ve sendika federasyonları tarafından yüzüstü bırakıldıkları için herhangi bir artış elde edemeyen eğitimciler, eğitim çalışanları işlerine geri dönecek. Ancak eğitim çalışanları, Covid 19 döneminde uygulanan çalışma saatlerinin aynısını, haftada 2 ya da 3 iş günü ile sınırlı olarak işverene pratikte dayatmışlardır. Maaş artışı alamayan eğitim çalışanları, son yıllarda haftada 36 saat sözleşmeli olarak haftada 2 veya 3 gün çalışmakta ve gelir elde etmek ve Ulusal Eğitim Bakanlığı'ndan aldıkları cüzi maaşı tamamlamak için farklı tamamlayıcı faaliyetler yürütmektedir. Bu nedenle, Ekim 2024'te derslerin başlaması için hükümet

işçilerden haftanın her günü çalışmalarını bekliyor ve takvime uymayanları işten çıkarmakla tehdit ediyor. Sendika federasyonlarının desteğinden her zaman yoksun olan işçiler örgütsüzdür ve toplu bir muhalefet yapamaz ve ücret artışları için mücadeleye girişemezlerse, patronların saldırısı karşısında savunmasız kalacaklardır.

Arjantin'de 2 Eylül'de Başkan Javier Milei, Kongre tarafından kabul edilen Emeklilik Hareketliliği Yasasını veto etti. O tarihten bu yana yaşlı işçiler sokaklarda hükümetin sert baskılarına maruz kaldıkları gösteriler düzenliyorlar. Emeklilik Hareketliliği Yasası, Tüketici Fiyat Endeksine (TÜFE) dayalı olarak ödeme miktarının aylık olarak güncellenmesini ve ayrıca emeklilerin gelirlerini, Yürütmenin yalnızca %12,5'lik bir artış yaptığı Ocak ayındaki %20,6'lık enflasyon oranına uygun hale getirebilmeleri için %8,1'lik bir ek tazminat ödenmesini öngörüyordu. Yasa ayrıca asgari emekli maaşının yaşlılar için temel bir sepetin değerinden daha az olmasını ve formülün sadece TÜFE'ye bağlı olamayacağını, maaşları da dikkate alması gerektiğini öngörüyordu. Hükümet, meclisin Emeklilik Hareketliliği Yasasını veto etmeye devam etti ve bu nedenle asgari emeklilik miktarı aynı kaldı (234.000 peso) ve hükümet 70.000 peso Telafi Edici İkramiye ödemesini uygulayacak. Hükümet, yasayı veto etmesinin nedeninin bu artışları ödeyecek kaynağa sahip olmaması olduğunu belirtti. Ancak hükümet, telafi ikramiyesini zaman içinde koruyacak kaynaklara sahip olup olmadığını ve bunu enflasyonun davranışına ve temel gıda sepetinin maliyetine göre ayarlayıp ayarlamayacağını netleştirmede. Macri ve Fernández hükümetleri döneminde emekli maaşları %60'tan fazla devalüe edildi. Hükümet ve parlamento bir kez daha işçilere karşı yasa çıkarmak için güçlerini birleştiriyor ve sendika konfederasyonları hala harekete geçmiyor, genel grevi de üstlenmiyorlar. Bu arada kamu sektöründe işten çıkarma dalgası devam ediyor ve Eylül ayı sonuna kadar 65.000 kişinin daha işten çıkarılacağı açıklandı.

Güney Kore: Samsung'da 50 Yıllık Sınıf İşbirliği Sona Erdi

Seul'ün güneyindeki Giheung fabrikasında faaliyet gösteren Samsung Electronics'teki grev 7 Temmuz'dan 5 Ağustos'a kadar sürdü.

OECD verilerine göre Güney Kore, ABD'deki 1.791 ve Almanya'daki 1.349 çalışma saatinden daha yüksek olan 1.915 çalışma saati ile yıllık ortalama çalışma saatinin en yüksek olduğu ülkelerden biri. Mücadele eden Samsung işçileri, aşırı iş yükü, fazla mesai, haklı bir neden olmaksızın işten çıkarmalar, ölümlere yol açan güvenlik eksikliği ve kötüleşen sağlık koşullarını kınamaktadır.

Bu yoğun sömürü durumu, 2007 yılından bu yana yıllık ortalama yüzde 2,3 oranında büyüyen sanayi üretimi 2023 yılında bir önceki yıla göre yüzde 2,6 oranında düşen Kore ekonomisinin yavaşlamasıyla daha da kötüleşmektedir.

Güney Kore'de yoğun sanayileşme 1970'lerin başında başladı. Halihazırda tamamen olgunlaşmış olan bu ulusal kapitalizm yaşlılık evresine girmektedir. Bunun kanıtı demografik gerilemedir: 'Ülkenin dünyadaki en düşük doğurganlık oranı düşmeye devam ediyor: 2023'te tüm zamanların en düşük seviyesi olan 0.72'ye ulaştı' ('Avvenire', 28 Şubat).

Samsung Electronics, sektörde dünyanın önde gelen üreticileri arasında yer alıyor ve Güney Kore'de tek bir kapitalistin veya tek bir ailenin sahip olduğu endüstriyel holdingleri ifade etmek için kullanılan bir terim olan ülkenin en büyük Chaebol'u olan grubun en büyük bölümü.

En büyüğü 2,000 işçinin katıldığı çok sayıda eylemin eşlik ettiği grev, yenilgiye uğratılmış olsa da, bu milli kapitalizmin en önemli şirketinde hüküm süren sosyal barışı bozdu ve sınıf mücadelesinin yeniden başlaması için olumlu bir işaret olarak selamlanmalıdır.

Bu, 1969 yılında kurulan ve 2010 yılına kadar herhangi bir sendikanın kurulmasını engelleyen güçlü bir kurumsal paternalizm geleneğine sahip Samsung

Electronics'in tarihindeki ilk grevdi.

Grev, 31.000'i grev eylemini destekleyen sendikanın üyesi olan toplam 120.000 işçiden 6.000'ini kapsıyordu. Dolayısıyla bu, çok sayıda katılımcısı olmasına rağmen şirket devini bükmeye yetmeyen bir azınlığın greviydi.

Esas olarak Yapay Zeka için gerekli hesap makinelerine yönelik çip satışlarının bir sonucu olarak 15 kat artan karlardaki olağanüstü artış haberi, sendikayı ve işçileri grev eylemine iten önemli bir unsur olmuştu.

Sadece beş yıl önce kurulan ve şu anda şirketteki en büyük sendika olan NSEU (Ulusal Samsung Elektronik Sendikası), üretime zarar vermemek, ancak bir sinyal göndermek ve müzakerelerin başlatılmasını talep etmek amacıyla Haziran ayında bir günlük ilk grevi desteklemişti. NSEU'da örgütlü işçilerin talepleri: %5.6 ücret artışı, kar seviyesiyle orantılı bir üretim primi ve ek bir izin günü.

Şirketin uzlaşmaz tavrı karşısında NSEU, bu kez eylemin üretimi etkileyeceğini iddia ederek 7-10 Temmuz tarihleri arasında üç günlük bir grev ilan etti. Şirketin müzakerelere başlamayı reddetmesi grevin sonuna kadar devam etmesine yol açtı.

Nihayetinde Samsung müzakereyi kabul etti, ancak bu da herhangi bir sonuca yol açmadı. Ağustos ayı başında NSEU başkanı Son Woo-mok şunları söyledi: 'Grevin başlamasından yirmi beş gün sonra hala elimizde hiçbir şey yok. Bir sendika lideri olarak, herhangi bir ödeme almadan greve giden üyelerimiz için hiçbir şey elde edemediğimiz için kendimi sorumlu hissediyorum'. 5 Ağustos'ta grev sona erdi.

Ancak sekiz gün sonra, 13 Ağustos'ta, NSEU 16 Ağustos'ta başlamak üzere dört günlük yeni bir grev çağrısında bulundu. Sendika başkan yardımcısı Lee Hyun-kuk şunları söyledi: 'Bu grev şirkete zarar vermek için tasarlanmıştır. Ancak bu yeni grev bile herhangi bir etki yaratacak kadar güçlü görünmüyor.'

Mevcut bilgilerin azlığı nedeniyle sadece genel göstergeler verebiliriz:

- Şirket çerçevesi içinde kalan her mücadele zayıftır ve diğer şirket ve kategorilerdeki işçilerin grevleriyle birleştirilmesi için her türlü çaba gösterilmelidir; yani şirket sendikacılığında kopmak zorunludur: işçilerin mücadelesi bir şirket sorunu değil, toplumsal ve dolayısıyla siyasi bir sorun haline gelmelidir;

- Ücret talepleri şirket karlarından ayrıştırılmalıdır: artışlar verimlilik primi olarak değil, ücretler üzerinden talep edilmelidir; işçiler ücretlerini şirketin ve genel olarak ulusal kapitalizmden başka bir şey olmayan milli ekonominin performansından bağımsız olarak savunmalıdır.

Boeing'de Tüm Uçuşlar Durduruldu

12 Eylül 2024 tarihinde Boeing şirketinde çalışan IAM (Uluslararası Makinistler ve Havacılık İşçileri Sendikası) 751. Bölge ve W24 Bölgesi altında örgütlü yaklaşık 32.000 işçi, önerilen geçici anlaşmaya ezici bir çoğunlukla hayır oyu verdi ve aynı şekilde grev için evet oyu kullandı. Son 16 yıldır ilk kez tam bir sözleşme müzakere için masaya yatırılmış oldu. Geçici anlaşma ücretler, sağlık hizmetleri, zorunlu fazla mesai ve daha birçok konuda değişiklikler içeriyordu. Son büyük sözleşme neredeyse 2 aylık bir grevin ardından kabul edilmişti, ancak önemli bir iş gücü devri ve deneyimsiz işgücü nedeniyle mevcut sendika üyelerinin çoğunluğu bu eylemin bir parçası değildi. Şirket ve sendika yönetimi bunun harika bir teklif olduğunu öne sürmek istese de, Boeing'de çalışan işçiler aynı fikirde değil.

Sendikanın ilk talepleri 4 yıllık sözleşme süresi boyunca %40'lık bir zam iken Boeing buna sadece %25'lik bir teklifle karşılık verdi. İlk bakışta "makul" bir kişi Boeing'in teklifinin üyelerin kabul etmesi gereken iyi bir teklif olduğunu düşünebilir. Ancak konuyu daha derinlemesine incelemeye karar verdiğimizde, üyelerin neden daha fazlası için hayır demeye istekli olduklarını görebiliriz. Kötü sözleşmelerin uzatılması, hayat pahalılığının yüksek olduğu bir bölgede düşük ücretler ve emeklilik planlarını eski haline getirme arzusu bu işçileri hayır demeye itmiştir.

İşçilerin greve gitme arzusunu ve "Grevle daha fazlasını elde edebileceğimizi garanti edemediğimiz için kabul edilmesini önerdik" diyen Bölge Başkanlarının isteklerine karşı gelerek yenilgiye yol açan geçici anlaşmaya karşı oy kullanmalarını alkışlıyoruz.

Elbette mücadele etmek zorunda kaldığımızda başarının garantisi yoktur, ancak kolektif çıkarları için bir araya gelmek ve kapitalist sınıfa karşı tavır almak istemeyen işçiler için sefaletin artmasından başka bir sonuç olmayacaktır. Kolektif eylemden elde edilebilecek maddi kazanç fırsatının yanı sıra, gelecekteki olası mücadelelere katılan işçiler için bir eğitim anıdır ve kardeşlerinin açıkça ve gururla hayır dediğini gören diğer sektörlerdeki işçiler için bir kıvılcım çaktırabilir: "Artık bunu kabul etmeyeceğiz!" Dünyanın dört bir yanında mücadele etmeye istekli işçiler, zaman zaman patronlara ya da sendika ağalarına karşı koyabileceklerine dair çok az umudu olan ya da hiç umudu olmayan diğer işçiler için bir yol göstericidir.

İster şirket ya da sendika yetkililerinin açıklamalarını okuyarak isterse de ana akım medyadaki köpeklerini okuyarak olsun, ABD'deki en son ulusal demiryolu sendikası müzakerelerini hatırlayarak bu sözleşmenin işçilere nasıl satıldığı konusunda paralellikler kurabiliriz. Sadece bu rakamların neleri gündeme getirdiğine değil, aynı zamanda hangi gerçekleri dışarıda bıraktığına da bakarak. Her iki sektördeki şirket yetkilileri, özellikle daha önce kabul edilen sözleşmelerle ilgili olarak, yüzde ücret artışının boyutunu övmeyi severler. Ancak bu konudaki en bariz sorunlardan biri, bu konuşmacıların ABD genelinde yaşanan rekor enflasyon gerçeğinden ya da hem demiryollarının hem de Boeing'in önceki sözleşmelere kıyasla daha az kişiyi istihdam ettiği gerçeğinden bahsetmemeleridir. Rakamlar ilk görüldüğünde etkileyici görünse de, Amerika'daki sendikalı işçilerin çoğu için önceki sözleşmelerin son yirmi yıldır teslimiyetlerden başka bir şey olmadığı gerçeğini hesaba kattığımızda giderek daha az etkileyici hale geliyorlar. Geçmişte işçi aristokrasisinin açık birer üyesi olan işçiler ya proleterleşme sürecini başlattılar ya da giderek proleterleşiyorlar. Boeing ile ilgili olarak, önerilen anlaşmanın reddedilmesi, bu mevcut kadere

karşı mücadele etme iradesinin açık bir işaretidir.

Boeing'deki durumu takip eden hiç kimse için, bu işçilerin üzerinde yazılı olduğu kağıda bile değmeyen bir sözleşmeye gururla hayır demesi sürpriz olmamalıdır. IAM üyesi işçiler bu yılın Temmuz ayında Seattle'daki T Mobile Park'ta bir grev yaptırım oylaması gerçekleştirmiş ve ezici bir çoğunlukla yapılan oylamada, Eylül ayındaki son tarihe kadar anlamlı bir sözleşmeye varılamaması halinde işçilerin %99.9'unun grevi desteklediği ortaya çıkmıştı. Seattle'daki güç gösterisinin yanı sıra, bu sözleşme oylamasına giden yolda çok sayıda işyeri eylemi gerçekleştirildi. Tüm tesislerdeki işçiler iş başında yürüyüşler yaptı ve müzik eşliğinde kornalar çalarak atölye yönetimini taciz etti. Tüm bu eylemler ABD işçi sınıfı için olumlu gelişmelerdir. İşçiler burjuvaziyle açıkça düşmanca bir ilişki kurdukça, farklı ve ayrı çıkarlarımız olduğu daha da netleşiyor. Hem şirketin hem de sendikanın üyeleri, emek ve sermayenin gelecekte mutlu bir şekilde el ele gidebileceğini öne süren bir perspektifi desteklemeye çalışıyor. Gelecekteki başarılarımız birbirlerine bağlı ve birimiz kazandığında diğeri de kazanıyor diyorlar.

İşte IAM liderliğinden Boeing ile ilişkilerini tam olarak nasıl gördüklerini açıklayan bir alıntı "Nihayetinde bu şirketi seviyoruz ve yaptığımız işlerden ya da ürettiğimiz ürünlerden daha fazla gurur duyamazdık."

Hiçbir şey gerçeklerden daha farklı olamaz. İşçi partisinin başarısı, tarihsel bir hareket içindeki konumunu anlamaktan geçecektir. Sınıflı toplum içindeki bu asalak ilişkide kaz için iyi olanın tavuk için iyi olmadığını biliyoruz. IAM içindeki liderlik tarafından desteklenen bu işbirlikçi perspektif benimsendiğinde, tek kazanan şirketler ve sendika ağaları olacaktır. İşçi mücadelesi örgütlerinin liderleri kendilerini feshettiğinde, şirket cesaretlenir ve ister ücretleri ve sosyal hakları kesmek isterse de başka bir yere göndererek iş kaybı tehdidinde bulunmak olsun, sürekli olarak daha azdan daha fazlasını almaya çalışır. Boeing işçilerini acil çıkarlarını savunmak için bir araya geldikleri için alkışlıyoruz ancak bu aynı zamanda bu işbirlikçi perspektifin reddedilmesiyle birleştirilmelidir. İşçiler ve patronlar birlikte kazanamazlar. İşçiler daha yüksek ücretler ya da daha iyi çalışma koşulları elde ettiklerinde, bu doğrudan şirketin biriktirdiği kârı

azaltır. Üreticiler ve sömürücüler arasındaki bu gerçek ayrım sınıflı toplumun tam kalbinde yer alır ve işçi hareketi içindeki romantik "liderlerin" iyi dilekleriyle asla ortadan kaldırılamaz.

İşçiler tarihsel anlamda ancak devrimci bir mücadele örgütü olan Enternasyonal Komünist Partisi önderliğinde, sınıflı topluma ölümcül darbeyi vurma hedefiyle bir araya geldiklerinde kazanacaklardır. Elbette her mücadele bu kadar ciddi bir öneme sahip değildir ancak işçiler içinde buldukları durumun farkına varmalı ve sınıflı toplumdaki sıkıntıların çözümünün teslimiyet değil karşıtlık olduğunu anlamalıdır. Emek ve sermaye arasındaki düşmanca ilişkiyi açıkça kabul eden ve işçilerin en geniş kesimini örgütlemeye ve savunmaya istekli olan sınıfın mücadele örgütlerini inşa etmeye çalışmalıyız. Bir sendikanın şefleri patronlara duydukları sevgiyi şiirsel bir dille anlattıklarında, kapı dışarı edilmeleri gerekir!

Partinin ABD'deki Sendikal Faaliyetleri: Grev Müdahaleleri

Boeing İşçilerinin Washington/Oregon'daki Grevi

Bir avuç parti militanı Gresham Oregon'daki grev hattına ve ardından en büyük işçi grubunun bulunduğu Everette de dahil olmak üzere Washington eyaletindeki 7 lokasyondan 5'ine gitti. CSAN (Sınıf Mücadelesi Eylem Ağı) ve parti materyalleri işçiler arasında dağıtıldı. Üyelerimizi alandan çıkarmak isteyen bazı sendika ağalarının tehditlerine rağmen, işçilerin büyük çoğunluğu pozisyonlarımıza ve literatürümüze olumlu bir ilgi gösterdi.

Illinois'de Üniversite Yemek Servisi ve Temizlik İşçilerinin Grevi

Illinois Üniversitesi'nde SEIU (Uluslararası Hizmet İşçileri Sendikası) 73 No'lu Şube tarafından temsil edilen bina ve yemek servisi çalışanları, Mütevelli Heyeti ve sendikanın ilk pazarlık girişimlerine karşı oy kullandı. Lisansüstü öğrenci işçileri temsil eden SEIU 73 No'lu Şube, partinin militan katılımıyla yaptığı bir lisans emek dayanışma grubu kurdu. Grev başlamadan yaklaşık bir hafta önce, sınıf sendikacılığını,

mücadeleyi ilerletmek için atılacak adımları ve SEIU'nun acınası parlamenterizmine karşı geri adım atma çağrılarını açıklayan bir parti broşürünün dağıtıldığı bir dayanışma mitingi düzenlendi. Grevden kaçınmaya çalışan sendika ile müzakereler hafta boyunca devam etti. Bu görüşmeler olumlu bir grev oylamasıyla sonuçlandı. Illinois Üniversitesi'ndeki bina ve yemek servisi çalışanlarının grevi, Üniversite'nin yasal işlemlerle grevi erteleme girişimlerinin ardından 22 Eylül'de başladı. Sendikalı işçileri hasta olduklarını bildirmeye, yavaş çalışmaya, asgari düzeyde çalışmaya ve bir grev örgütlemeye çağıran bir CSAN bildirisi hazırlandı ve grev sırasında hala çalışanlara dağıtıldı. Grev 2 Ekim'de işçilerin morali bozulmuş ve tatmin edici olmayan bir sözleşmeyi kabul etmeye hazır bir şekilde sona erdi. Bu yeni sözleşme ilk teklife göre kesinlikle bir gelişme olsa da, sadece on yıl önce ödenen daha yüksek ücretlere yaklaşmadı. Bu seviyelere ulaşmak ve daha da ileri gitmek için sınıf sendikacılığına ihtiyaç vardır. Grev hattında aşağıdaki bildiri dağıttık.

Portland, Oregon'da UFCW Fred Myers İşçilerinin Grevi

Partinin militan katılım gösterdiği mücadelelerin en büyüklerinden biri UFCW (Birleşik Gıda ve Ticaret İşçileri Sendikası) 555 No'lu şube tarafından gerçekleştirildi. Oregon'daki Fred Myers market işçilerinin büyük bir bölümü Eylül ayı başlarında ücret talepleri ve patronun sendikayla müzakere etmeye istekli olmaması gibi nedenlerle greve gitti. Grev belirli bir süre için (6 gün) yapılacaktı ve patron grevi önceden haber alarak Fred Meyers patronlarına grev kırıcı işçileri işe alma şansı verdi. Grev sırasında mağazalar büyük ölçüde çalışmaya devam etti ve birçok müşteri ve işçi grev hattını geçti. İşçiler ve bu grev sendika içindeki bölünmeler nedeniyle daha da zayıfladı. İşçileri grev kırıcılara ve grev gözcüsü hatlarını geçene karşı pasifist bir tutum takınmaya teşvik eden işbirlikçi liderliğe rağmen, hatları güçlendirdik ve sendikadaki militan unsurlarla birlikte işçileri grev hattını savunmaya teşvik ettik, ayrıca gazetemizi dağıttık.

Buna ek olarak, Parti üyeleri ve CSAN tarafından desteklenen UFCW bünyesindeki United for Class Wide Action'da (Sınıf Çapında Eylem İçin Birlik) örgütlü işçiler 40 dolarlık güçlü bir ücret talebi için bastırdılar ve bu talep Fred Myers işçileri arasında propaganda edildi. Bu durum, sendikanın şirketten ilk taleplerini önemli ölçüde arttırarak saatte 32 dolara çıkarması için başarılı bir şekilde baskı yapılmasına yol açtı. Oysa daha önce bu rakam çok daha düşüktü ve UFCW içinde reformist bir grup olan Essential Workers for Democracy (Demokrasi için Temel İşçiler) gibi gruplar sadece 30 dolarlık bir ücret talebi görmek istiyordu.

Oregon Eğitimciler Birliği'ndeki Çalışmalar

OEA'da (Oregon Eğitimciler Birliği) parti, yerel bir eğitim çalışanları sendikası içinde militan faaliyet göstererek, eğitim çalışanlarını Fred Meyers'e ve ardından Boeing işçilerine grev hattında katılmak üzere bir araya getirmek için yerel bir grev dayanışma komitesi örgütledi. Sendika ayrıca, güçlü ücret talepleri için ajitasyon yaptığımız ve bölge tarafından iddia edilen "bütçe" sorunları karşısında uzlaşmaya çalışan işbirlikçi tutumlara karşı başarılı bir şekilde tartıştığımız bir yıl süren açık pazarlık oturumuna katıldı. Grev eyleminin sendikaların patrona karşı elini güçlendirmedeki faydasını ve patronlar sendikaların ücret taleplerini reddetmeye başladığında acil toplu eylem ihtiyacını ortaya koyduk.

CSAN (Sınıf Mücadelesi Eylem Ağı)

Parti militanları, sendikalar içindeki diğer mücadeleciler ve antikapitalist unsurlarla koordinasyon sağlamak üzere CSAN bünyesinde çalışmalarını sürdürmektedir. Son dönemde bu mücadelelerden en öne çıkanı Starbucks Workers United (Birleşik Starbucks İşçileri) içinde yürütülüyor. Bir Starbucks işçisi ve CSAN örgütlenme komitesi üyesi, mağazasındaki iş arkadaşları ve diğerleriyle birlikte Grev Yapmama maddesinin (Grev Yapmama maddesi, iş sözleşmelerinde düzenli olarak yer alan ve işçilerin iş sözleşmesi süresince grev yapmasını yasaklayan bir maddedir; işçi sınıfının mücadelesi üzerinde tarihi bir yüküdür) eklenmesine karşı mücadele etmeye devam ediyor. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Starbucks

mağazalarının çoğunluğunu örgütlemeye öncelik vermeyen ve zayıf ekonomik talepler öne sürerek ve işçilerin grev yapabilmesini kabul ederek Starbucks patronlarıyla dostane bir ilişki içine girmek isteyen Starbucks Workers United (Birleşik Starbucks İşçileri) liderliği temsil ediyor ve işçiler bu liderliğin dayattığı iş sözleşmesine tabiler. CSAN, parti militanları ve Starbucks işçileri, daha fazla Starbucks işçisini bu mücadele etrafında bir araya getirmek için bildiri dağıtma ve toplantılar düzenleme yoluyla örgütlenme çabalarını sürdürüyor.

Hizmet Çalışanları: Seçimciliğe Karşı, Yaşasın Sınıf Sendikacılığı!

Enternasyonal Komünist Partisi, daha iyi ücretler ve daha iyi çalışma koşulları için verdiğiniz mücadeleyi takdirle karşılamaktadır. Bu mücadelenin gerekliliği, sömürücü üretim tarzımız olan kapitalizme özgü bir durumdur. Bir kamu kurumu olmasına rağmen Üniversite, ister devlete ait olsun ister özel, diğer kapitalist işletmeler gibi işçilerini sömürmektedir. Bunun en iyi kanıtı, patronların enflasyon yükselirken bile ücretleri düşük tutmak ve işçiyi daha fazla çalıştırmak, kısacası daha fazla köleleştirmek istemeleridir.

Kapitalist sınıf ancak süresiz grev gücü sayesinde işçi sınıfına taviz vermek zorunda kalır. İşte bu nedenle burjuva devlet patronlarla işbirliği yapıyor ve kamu eğitim sektöründe sözleşmenizdeki grev yasağı maddesini terk etmeyi yasadışı hale getirerek grev özgürlüğünüzü aktif bir şekilde sabote ediyor. Burjuvazi grevden korkar ve gücünü azaltmak için elinden gelen her şeyi yapar.

Grev yapma gücümüz, anayasalarında yer alan burjuva "haklarından" gelmiyor. Bir sınıf olarak ortak maddi çıkarlarımızdan ve harekete geçme irademizden gelir. Hükümet, ister Demokrat ister Cumhuriyetçi olsun, iş başa düştüğünde, yani devlet ya da patronlar mücadeleciler işçilerin ciddi tehdidi altında olduğunda, her zaman patronların tarafını tutacaktır. Demokratlar bunu son demiryolu grevi sırasında ve işçilerin mücadeleciliği yerine sınıf işbirliğini ve patronlara boyun eğmeyi teşvik ederek açıkça göstermiştir. Eğer Demokratlar gerçekten işçi sınıfının çıkarlarını

düşünüyor olsalardı, Taft-Hartley Yasasını yürürlükten kaldırır ve her sektörde her zaman grev özgürlüğünü desteklerlerdi.

SEIU, Demokrat Parti içinde nüfuz satın almak için 200 milyon dolar harcayacak, ancak bu hatalı bir manevradır. Patronlar ve kapitalistler, artı-değerin çıkarılması parasal avantaja sahip olacaklarını garanti ettiği için her zaman sendikaları geride bırakabileceklerdir; bu bir ÇIKMAZ SOKAKTIR. Bu para, grevin gücünü artırmak ve örgütsüzleri örgütlemek için değerli örgütlenme girişimlerine harcansaydı çok daha iyi olurdu.

İŞÇİLER! Mücadelenizi ilerletmek, daha da yüksek ücretler ve daha kısa bir iş günü için genişletmek, artan hayat pahalılığı ve birden fazla işte çalışmak zorunda kalmanın iç karartıcı gerçekliği ile karşı karşıya kaldığımız bu koşullarda, **BİR SINIF OLARAK BİRLEŞMEK** demektir. Pratik olarak, sözleşmelerin sona erme tarihlerini birbirine uyumlu kılmak, diğer işçilerle dayanışma içinde ve aynı zamanda grev yapmak ve sendikalarımızı meslek ve ülke çapında gerçek bir **SINIF SENDİKASI** olarak birleştirmek için çalışmalıyız.

BURJUVA PARTİLERİNE BAĞLILIĞA HAYIR!!!
GREV GÜCÜNÜN SINIRLANDIRILMASINA HAYIR!!!
PATRONLARLA İŞBİRLİĞİNE HAYIR!!!
YAŞASIN ULUSLARARASI VE SEKTÖRLER ARASI DAYANIŞMA!!!

Yoldaşlar, işçiler!

Sendikal mücadelemiz ve sınıf sendikasının oluşumu, kapitalist sömürüyü ortadan kaldırma sürecinin temel adımıdır. Bu amaçla, sendikaları devrime ve proletarya diktatörlüğüne yönlendirmek için gerçek bir işçi sınıfı komünist partisi gereklidir. Kapitalist toplum ancak bu şekilde sınıfsız, ücretli emeksiz ve devletsiz komünist toplumla aşılabilir. Ancak insan **TÜRÜ** için bu gerekli ve muazzam sıçramadan sonra nihayet yeteneğe göre **VEREBİLİR** ve ihtiyaca göre **ALABİLİRİZ**.

DÜNYANIN BÜTÜN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

Marxizm Işığında Kürt Sorunu – Üçüncü Bölüm

Paris Kürt Enstitüsü tarafından hazırlanan harita, hiçbir zaman kurulamayan Kürt devleti için zaman içinde önerilen sınırları göstermektedir ("Le monde diplomatique").

Enfal Kampanyası (1988) ve Güney Kürdistan'da Proleter İsyân (1991)

Saddam Hüseyin 1980'lerdeki Kürt isyanlarını bastırmak için harekete geçmeden önce KYB ile Kürtlere özerklik vaat eden bir anlaşmayı çaresizce müzakere etmişti. Ancak 1986'da İran, Irak'taki KDP ile KYB arasında bir anlaşmaya aracılık etti ve Baas hükümeti Kürt yerleşimlerini bombaladı, patlayıcılar ve kimyasal gazla yok etmek için meşhur Enfal Kampanyası'nı başlattı. İran-İrak savaşından kaçanların kalesi haline gelen Halepçe'de 1987 yılında bir ayaklanma oldu. İsyân eden kitleleri öldürmek için gönderilen Irak ordu birlikleri, bunun yerine onlara katılmaya ikna edildi. Sonraki birkaç hafta içinde başka Kürt şehirlerinde de ayaklanmalar oldu. Hükümet ancak elektriklerini keserek ve toplanma yeri olarak kullanılan camileri kapatarak onların başka Halepçelere dönüşmesini engelleyebildi. Asker kaçakları, Kürt milliyetçilerinden yardım almadan yakındaki Sirwan kasabasını ele geçirdi ve hükümet tarafından bombalandı. Halepçe savaşın kendisine karşı büyük bir tehdit haline gelmişti. Halepçe önce İran Devrim Muhafızları tarafından bombalandı ve işgal edildi. Saddam Hüseyin, "uluslarını, topraklarını savunmayan herkesi hain olarak kabul ediyoruz ve onları elimizdeki her türlü araçla yok etmekte tereddüt

etmeyeceğiz" açıklamasını yaptı.

Askerler kasabayı terk etmeye başladı, birçoğu giderken silahlarını firalere verdi. Ancak İran Devrim Muhafızları'nın da desteğini alan KYB güçleri, gaz maskeleri hazır bir şekilde şehri kuşattı ve Halepçe'nin emekçilerinin şehri terk etmesini engellerken, kendi ailelerinin, destekçilerinin ve zenginlerin güvenli bir şekilde dışarı çıkmasına izin verdi. Katliamdan sonra evleri yağmaladılar ve kadınlara tecavüz ettiler. Halepçe'ye yönelik gaz saldırısı orta vadede 15.000 kişinin ölümüne neden olurken, bir parçası olduğu Enfal Kampanyası Kürt kaynaklarına göre 180.000, İnsan Hakları İzleme Örgütü'ne göre ise 50.000 ila 100.000 kişinin hayatına mal oldu.

Halepçe ve Güney Kürdistan'ın geri kalanındaki acımasız imha kampanyasının ardından KYB ve KDP o kadar itibarsızlaştı ki birlikte Kürdistan Cephesi'ni kurmaya karar verdiler.

1991'in başlarında Güney Kürdistan'da kendiliğinden gelişen yeni ayaklanma dalgası başladığında, bu partiler iktidarlarını garantiye almak için bankalardaki paranın kontrolünü ele geçirmek, hükümet binalarını, devlet kurumlarını ve silah ticaretini kontrol etmek için harekete geçti.

Ayaklanma hızla sınıfsal bir içerik kazandı. Sadece Silêmanî ve Hewlêr'de, pratik sorunları tartışmak üzere halk mahallelerinde, meydanlarda, küçük fabrikalarda kendiliğinden, öz-örgütlü yüze yakın işçi şurası kuruldu. Bu deneyim, Doğu Kürdistan da dahil olmak üzere ülkenin dört bir yanında işçi ve köylü şuralarının kurulduğu 1979 İran'ını yansıtıyordu. Hareket kesinlikle Kürt milliyetçi partilerine karşıydı, Barzani ve Talabani Silêmanî'ye yaklaştırılmıyordu ve "Yeni yılımızı Bağdat'ta Araplarla kutlayacağız" gibi enternasyonalist sloganlar atılıyordu. Şuralar Güney Kürdistan genelinde Kürdistan Cephesi tarafından tanınmayan bir milis örgütledi. Silêmanî isyancılar tarafından alınan ilk şehir ve Irak ordusu tarafından geri alınan son şehir oldu. Ayaklanmanın yenilgiye uğratılmasından sonra KDP ve KYB güçlerini seferber ederek Silêmanî ve diğer Güney Kürt şehirlerini Irak ordusundan geri aldı ve nihayet Saddam Hüseyin ile Irak sınırları içinde özerk bir Kürt bölgesi olarak

varlıklarını tanıyan bir anlaşma imzaladı.

Genç Güney Kürt proletaryasının cesur isyanının tek zayıf yanı, komünist olduğunu iddia eden çok sayıda radikal grup olmasına rağmen, ona önderlik edecek ve gezegenin geri kalanındaki proleter mücadelelere bağlayacak gerçek bir dünya komünist partisinin olmamasıydı.

Her iki cephedeki proleterler ve firari askerler, karşılarında kendilerini ulusal savaşta ilan eden ama artık sadece emperyalist devletlerin ve güçlerin piyonu olan tüm partilerin ve silahlı güçlerin dayanışmasını buldular. Bu durum da bahsi geçen yapıların hem işçi sınıfı ve komünizm hem de takip ettiklerini iddia ettikleri ulusal hedefler karşısında artık umutsuzca karşı-devrimci karakterlerinin nihai doğrulamasını teşkil ediyordu.

PKK: Kuruluşundan (1978) Teslimiyetine (1999)

Barzani'nin KDP'sinin Türkiye'deki bir kolu 1965 yılında kurulmuş olsa da, Kuzey Kürdistan'daki çağdaş Kürt milliyetçiliğinin kökleri 1968'den sonra öne çıkan çeşitli türlerdeki Stalinist hareketlere dayanmaktadır. 1970'lere gelindiğinde Kuzey Kürdistan'da faaliyet gösteren çok sayıda "solcu" Kürt milliyetçisi örgüt vardı. Bu burjuva örgütler, çeşitli Türk sol örgütleri gibi, sadece faşist Ülkü Ocakları ile değil birbirleriyle de silahlı çatışma halindeydi.

Bu koşullar altında, 1975 yılında Ankara'da öğrenci hareketinin içinden, kendilerine Kürdistan Devrimcileri adını veren esnek bir grup ortaya çıktı. En önemli liderleri Abdullah Öcalan, Haki Karer, Kemal Pir, Mazlum Doğan ve Hayri Durmuş'tu. Grup, Kürdistan'ın işgalcilerin ve yerel işbirlikçilerin işbirliği yaptığı dört ülkenin sömürgesi olduğunu savunuyordu. Buna göre, bu güçlere karşı ulusal kurtuluş mücadelesi vermeyi amaçlıyorlardı ve bunun için silahlı mücadele başlatacak illegal bir örgüte ihtiyaç vardı. Silahlı mücadelenin amacı, kitleleri cesaretlendirmek ve böylece giderek düzenli ordular kurmak ve halk savaşı yoluyla bağımsız, demokratik ve birleşik Kürdistan'ı kurmaktı. Grup başlangıçta öğrenciler, öğretmenler ve eğitimli orta sınıflar arasında örgütlenmeye devam etti. 1976 yılında grup,

faaliyet merkezini Ankara'dan Kuzey Kürdistan'a kaydırmaya karar verdi. Abdullah Öcalan başkan, Haki Karer de başkan yardımcısı seçildi. Ancak Kürdistan Devrimcileri liderliğinin haberi olmadan Öcalan'ın Türk Milli İstihbarat Teşkilatı ile temasları vardı. Öcalan daha sonra bu durumu "Milli İstihbarat Teşkilatı beni kullanmak istedi ama ben onları kullandım" diyerek açıklayacaktı.

Bu oportünist ve Kürt milliyetçisi grupların kaynaşması, 1970'lerde çok canlı olan Türkiye proletaryasının işçi sınıfı mücadelelerinin gelişmesine fayda sağlamadı. Liderlerin iyi ya da kötü niyetlerinin ötesinde, Kürt milliyetçi hareketi Türkiye'de işçi sınıfı mücadelesinin gelişmesinin önünde bir engeldi.

1977 yılında Haki Karer siyasi çalışmalar yapmak üzere gittiği Gaziantep'te öldürüldü. Küçük kardeşi Baki'ye göre, Haki Karer öldürülmeden bir gün önce Öcalan'ın şüpheli bir Türk istihbarat ajanı ile ilişkilerini soruşturma kararını açıklamıştı. Soruşturma hiçbir zaman gerçekleşmedi, bunun yerine Karer'in öldürülmesi Kürdistan'ın kurtuluşu için bir siyasi parti kurma kararında etkili oldu.

Kürdistan İşçi Partisi (PKK) 1978'in sonlarında Diyarbakır yakınlarındaki bir köyde kuruldu. Programında Kürdistan'da "Kürt kapitalizmi" yerine "Türk kapitalizmi"nin var olduğunu iddia eden PKK, büyük ölçüde bir Kürt burjuvazisinin varlığını inkâr ederken onun gelişmesini teşvik ediyordu. Böylece, "üç sınıftan oluşan bir blok" olarak tanımlanabilecek, şehir küçük-burjuvazisi, köylülük ve proletaryanın Türk, Arap veya Fars sömürgeci işgalcilere ve onların "feodal" işbirlikçilerine karşı milli devrimi gerçekleştireceğini öngördüler. Kürt ulusal hareketinin yolu olarak bağımsızlığı reddeden herkes mahkum edildi.

Haki Karer'in ölümüne kadar PKK silahlı mücadeleyi ideolojik olarak savunmuş ancak fiilen örgütlemeye girişmemişti. O zamandan itibaren diğer Kürt ve Türk solculara karşı silahlı çatışmalara katılmaya başladılar. Hem programına hem de eylemlerine bakarak, bu dönemin PKK'sini anti-proleter nitelikte tipik bir Stalinist ulusal hareket olarak tanımlayabiliriz.

1978'in başlarında Halil Çavgun adlı Kürdistan Devrimcileri militanı Kürt kasabası Hilvan'da vurularak öldürüldü. Katili, toprak sahibi Süleymanlar aşiretinin bir üyesiydi. Kürdistan Devrimcileri iki ay sonra aşiretin lideri Mehmet Baysal'ı öldürerek karşılık verdi. Sonraki birkaç ay boyunca iki grup arasında devam eden çatışmalarda Kürt milliyetçileri kasabada giderek geniş bir destek kazandı. 1979 yılının ortalarında PKK, Kürt parlamenter ve güçlü Bucak aşiretinin liderine karşı cüretkar bir suikast girişimi düzenledi.

Parlamentodaki partilerin çeşitli siyasi gruplar arasındaki silahlı çatışmaları ve sınıf mücadelesinin giderek yoğunlaşmasını kontrol altına alamamasından hayal kırıklığına uğrayan Türk Silahlı Kuvvetleri, 1980 yılında ABD destekli bir darbe düzenledi. Kısa süre içinde çoğunlukla solcular olmak üzere bazı faşistler de ülke çapında hapsedildi ve bazı militanlar idam edildi. Bu dönemdeki tüm mahkûmlar işkenceye maruz kaldı, ancak Diyarbakır Askeri Cezaevi'ndeki ezici çoğunluğu Kürt olan mahkûmlar en kötüsünü yaşadı. PKK, Diyarbakır Cezaevi'ndeki direnişe öncülük etti, özellikle de cezaevinin askeri yönetimi tarafından dayatılan korkunç koşulları protesto etmek için intihar, açlık grevi ve kendini yakma gibi eylemler gerçekleştirdi.

Bu koşullar altında birçok Kürt Avrupa'ya kaçtı. "Kürt Milliyetçilikleri: Ortadoğu Barut Fıçısında Karşı-Devrimci Araçlar" (2017) başlıklı makalede yazdığımız gibi: "Kürdistan dışındaki Kürt kültürel kimliği ve milliyetçiliği büyük ölçüde yurtdışındaki topluluklar ve onlara ev sahipliği yapan hükümetler tarafından sürdürülüyor. İsveç ve diğer Avrupa ülkelerindeki Kürt kültür merkezleri ve internet siteleri Kürt milliyetçiliğini özgürce sürdürüyor. Avrupa'da Kürtler 1970-80'lerden bu yana kültürel bir özerkliğin tanınmasını sağlamışlardır". Avrupa ve Amerika'nın "demokratik" rejimleri Kürt milliyetçi örgütlerini ekonomik, diplomatik ve askeri çıkarları için kullanmış, Avrupa'daki Kürt mültecilerin Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde kendilerine ya da yoldaşlarına sistematik işkence yapıldığına dair anlatılarını ikiyüzlü bir şekilde dile getirmişlerdir.

PKK militanlarının önemli bir kısmı Türkiye'nin Suriye ile olan esnek sınırından kaçtı. PKK, Maoist ve Filistin milliyetçisi Filistin Demokratik Kurtuluş Cephesi (FDKC) ile gönüllülerinin eğitilmesi için bir anlaşma yaptı. PKK gönüllüleri sayıca DFLP'nin baş edemeyeceği kadar çoğalınca El Fetih, Filistin Halk Kurtuluş Cephesi, Filistin Halk Mücadele Cephesi ve Lübnan Komünist Partisi ile de benzer anlaşmalar yapıldı ve Öcalan tüm bu örgütlerle diplomatik ilişkilerde önemli bir rol oynadı.

"Ortadoğu Bataklığında Kürtler" (2016) başlıklı yazımızda da belirttiğimiz gibi: "Yetmişli yılların başında Suriye hükümeti, İran ve Irak sınırı boyunca uzanan ve çoğunlukla Kürt ve Hıristiyan azınlıkların yaşadığı toprakları Araplaştırabileceğini düşündü. Oldukça verimli ve petrol açısından zengin olan bu bölge, Fransız mandası döneminde de bağımsızlık hareketlerine sahne olmuştu. Ancak Hafız Esad 1971'de iktidara geldiğinde zorla Araplaştırmaya son verdi ve Müslüman Kardeşler'e karşı Kürtlerle ittifak arayışına girdi. Kürtler de 1982'de Müslüman Kardeşler tarafından organize edilen isyanların kanlı bir şekilde bastırılmasında yer alacak kadar bunu kabul etti. Hafız'ın korumaları genellikle Kürtlerden ve aynı koruma politikasını uyguladığı Hıristiyanlardan oluşuyordu. Suriye'deki Kürtler herhangi bir siyasi ya da kültürel hakka sahip değildi ama en azından herhangi bir siyasi talepte bulunmaktan kaçındıkları sürece resmi olarak zulüm görmüyorlardı."

Suriye'nin Kürt gruplara verdiği destek, en azından başlangıçta, açıktan ziyade zımni bir destekti. Pratikte bu, Şam'ın Türkiye'den gelen yasadışı mülteci akışını engellemediği, Suriye'de ev kuran Kürt militanlara sorun çıkarmadığı ve Lübnan'a gidip gelen trafiği engellemediği anlamına geliyordu. Ancak bu, Suriye'nin yeni gelenlere karşı ilgisiz olduğu anlamına gelmiyordu. Her şeyden önce Suriye'nin endişelenmesi gereken kendi Kürt nüfusu vardı ve Suriyeli Kürtlerin devlete karşı durmaya teşvik edilmemesini sağlamak istiyordu. Suriye'nin iyi niyetine duyulan bu güven, PKK'nin Suriye'nin bir kısmına yayılan bağımsız bir Kürdistan öngören resmi programını değiştirmesine neden olmasa da, Batı Kürdistan'da Suriye rejimine açıkça karşı çıkma kabiliyetini sınırladı.

1984 yılına gelindiğinde PKK Türkiye'ye karşı savaşa hazırды. Araştırma ekipleri Türkiye'den sağ salım dönmüş, Türk birliklerinin yerleri ve milliyetçi duyguların Kürtler arasında ne kadar yayıldığı hakkında bilgi getirmişti. Düzinelerce militan Kuzey Kürdistan'da sağlam bir şekilde yerleşmiş ve burada sivil bir milis kurmak için çalışıyordu. İşbirlikçi olduğu iddia edilen Kürtlere yönelik birkaç saldırı PKK'ye bölgede sempati kazandırmıştı. PKK'nin saldırıları Ankara'yı hazırlıksız yakaladı. Ülke 1980 askeri darbesinden bu yana sıkıyönetimle yönetiliyordu ve sıkıyönetim kaldırılma sürecindeydi. Saldırlardan sonra bile yeni kurulan sivil hükümet başlangıçta bu yeni tehdidi ciddiye almadı. Sonunda Ankara harekete geçti ve Barzani'ye isyancıları topraklarından atması için baskı yapmaya başladı. Barzani Türkiye'nin olası bir misillemesinden endişe duydu ve PKK'den üslerini değiştirmesini ve sınıra yakın yerlerde saldırı düzenlememesini istedi. PKK, üslerinin Türkiye'ye geçtikleri yere yakın olması gerektiğini savunarak Barzani'nin talebini reddetti.

1984 yılının sonlarında Türk Dışişleri Bakanı, beraberinde çok sayıda askeri yetkili ile birlikte durumu görüşmek üzere Bağdat'a geldi. Hem Türkiye hem de Irak, Kürdistan'ın herhangi bir bölgesinde Kürtlerin bağımsızlığına karşı olduklarından, Türkiye, ordusunun Güney Kürdistan'daki PKK kamplarına baskınlar düzenlemesine izin veren bir anlaşmayı müzakere etmekte pek zorlanmadı. Şüphesiz Irak, Türkiye'nin sınır ötesi operasyonlarının Bağdat'ın savaş halinde olduğu PKK'nin güneydeki ortağını da hedef alacağını umuyordu. Yine de Irak, Türk askerlerinin Irak topraklarına beş kilometreden fazla girmesine izin vermeyecek kadar Türkiye'ye karşı temkinli davranmaya devam etti. Barzani'nin herhangi bir Türk baskınında hedef alınacağına dair korkuları kısa sürede gerçekleşti. PKK'nin mücadeleye başlamasının ikinci yıldönümü olan 1986 ortalarında Türk hava kuvvetleri Güney Kürdistan'ı bombaladı ve tahminen 100 Iraklı Kürt sivil ve KDP savaşçısını öldürdü. Türk ordusu bir sonraki yıl daha küçük çaplı operasyonlara devam etti. Barzani bir yıl boyunca direndi ve sonunda 1987 ortalarında PKK ile imzaladığı protokolden resmen vazgeçti. Yine de bu ittifak PKK'nin Güney Kürdistan'da askeri olarak yerleşmesine izin vermişti ve artık o kadar iyi yerleşmişlerdi ki topyekün bir

silahlı saldırı olmadan onları yerinden etmek imkansızdı.

Aynı zamanda Türk Devleti gerilla saldırılarından sonra Kürt kökenli insanları neredeyse rastgele tutukluyordu. PKK ile tek bağlantıları istemeden de olsa onlara yiyecek sağlamak olan köylüler, deneyimli ve kararlı Kürt milliyetçileriyle birlikte hapsedildi. Böylece başta Diyarbakır Askeri Cezaevi olmak üzere cezaevleri PKK'nin en önemli eleman kazanma alanlarından biri haline geldi.

Sonunda, 1990 başlarında bir halk ayaklanması patlak verdi. Ayaklanmanın kıvılcımı, on üç gerillanın Batı Kürdistan'dan Kuzey'e gizlice geçtikten birkaç gün sonra saklandıkları mağarada öldürülmeleriydi. Ölenlerden birinin cenazesi sırasında başlayan çatışmalar hızla Kuzey Kürdistan'ın geri kalanına yayıldı. Tam da Newroz'a denk gelen zamanlama gerilimi arttırdı. Ordu, protestolar karşısında bölge üzerindeki kontrolünü sıkılaştırmaya çalıştı. Daha fazla sokağa çıkma yasağı uygulandı ve zırhlı araçlar bölgeye akın etti. Eylemler PKK'nin herhangi bir dahli olmadan patlak verdi. PKK de eylemlerin gücü karşısında en az devlet kadar şaşırды. Türk Devleti şimdi tam ölçekli bir isyanla karşı karşıyaydı. Protestolar bir yandan ezilen insanların artık pasif kalmak istemediğini, diğer yandan burjuvazinin proletaryayı milliyetçilikler çatışması tuzağına düşürdüğünü, tüm etnik grupların burjuvazileri için bir oyalama ve sosyal koruma faktörü olarak işlev gören etnik temelde bitmeyen bir savaş olduğunu gösterdi.

Öcalan'ın PKK'deki liderliği, 1985'te PKK tarafından öldürülen Çetin Güngör ve benzer bir kaderden kıl payı kurtulan yoldaşı Baki Karer gibi örgütün Avrupa'daki bazı liderleri tarafından sorgulanmış olsa da, siyasi olarak bu muhalifler silahlı mücadeleden vazgeçmekte ve milli reformist bir çizgiye evrilmekte gecikmediler.

PKK liderliğine yönelik en iddialı ve önemli meydan okuma 1990 yılının sonlarına doğru yapılan PKK 4. Kongresi'nde başladı. Silahlı PKK birlikleri, Türk askeri hedeflerine karşı başarısız baskınlar düzenledikleri ve silahsız köylüler de dahil olmak üzere yanlış ya da

önemsiz hedeflere odaklandıkları için eleştirildi. Mardin'deki köy baskını partinin tarihindeki en kara leke olarak nitelendirildi ve zorunlu askerlik gibi politikalar reddedildi.

Suçlamaların başındaki isim Mehmet Cahit Şener'di. Diyarbakır Cezaevi direnişinin liderlerinden biri olan Şener, 1989 yılında tahliye olduktan sonra PKK'nin merkezi olan Suriye'nin Bekaa Vadisi'ndeki gerillalara katılmıştı. Şener, Bekaa eğitim kampında ve PKK'nin İran sınırına yakın kamplarında meydana gelen iç infazların soruşturulması çağrısında bulundu. Ayrıca o zamana kadar sadece Öcalan tarafından kontrol edilen PKK'nın mali işlerinden merkez komitenin sorumlu olmasında ısrar etti.

Kongrenin bitiminden on gün sonra Öcalan, Şener'in Türk ajanı olabileceğini ima ederek hakkında tutuklama emri çıkarttı. Tutuklanan Şener aylar sonra kaçtı ve kısa süre sonra PKK-Vejin'in (Diriliş) kuruluşunu ilan etti. Şener, PKK liderliğinin kadın üyelere ettiği sayısız tecavüzü ifşa etti ve 1991'deki ayaklanma sırasında Irak'taki Saddam hükümetiyle işbirliğine karşı çıktı. Şener ve yoldaşları, PKK liderliğinin giderek artan işbirlikçilik eğilimine karşı ilk dönem PKK programına sadık kalmışlardır. Ancak ilk PKK programı da Kürdistan'da milli bir devrimin artık gündemde olamayacağı bir dönemde yazılmıştı, dolayısıyla PKK-Vejin daha az kayıp bir dava değildi. Mehmet Cahit Şener ve iki yoldaşı 1991 yılının sonlarında Batı Kürdistan'ın Qamişlo kentinde PKK ve Suriye istihbaratının ortak operasyonu ile öldürüldü ve kısa bir süre sonra Kürdistan tarihinde bağımsızlığı hedefleyen son silahlı milliyetçi örgüt olan PKK-Vejin yok edildi.

1990'dan bu yana, insan hakları aktivisti destekçileri, Sosyal Demokrat Halk Partisi'nden ayrılan Kürt sosyal demokratlarla birleşerek Halkın Emek Partisi'ni kuran PKK'nin stratejisinde parlamenter çabalar önemli bir rol oynamıştır. Bu yasal parti, milletvekillerinin vekillik yeminlerine Kürtçe bir cümle eklemelerinin ardından tanklar tarafından tutuklanmalarının ardından yasaklanmış olsa da, on yıl boyunca yerini Demokrasi Partisi, Halkın Demokrasi Partisi ve Demokratik Halk Partisi gibi birbirini takip eden bir dizi partiye bırakmıştır.

1993 yılında Öcalan Türkiye ile ateşkesi kabul etti. Talabani'nin eşliğinde Lübnan'ın Barelias kentinde bir basın toplantısı düzenleyen Öcalan, PKK'nin artık ayrı bir devlet değil, demokratik bir devlet çerçevesinde Türkiye'deki Kürtler için barış, diyalog ve özgür siyasi eylem istediğini belirtti. PKK'nin ateşkes ilanıyla birlikte dönemin neoliberal cumhurbaşkanı Turgut Özal, bir sonraki Milli Güvenlik Kurulu toplantısında büyük bir reform paketi önermeyi planlıyordu ancak Özal esrarengiz bir şekilde hayatını kaybetti, dolayısıyla planlar hiçbir zaman gerçekleşmedi ve kısa süre sonra çatışmalar yeniden başladı.

Türk devleti 4.000'den fazla köyü yok ederek 3.000.000 Kürdü mülteci olmaya zorladı ve Kuzey Kürdistan ormanlarını yaktı. Dahası, çoğu Kürt yaklaşık 20.000 sivil, bu ölümlerden kara operasyonların ve devlet destekli çetelerin sorumlu olduğu bilinmesine rağmen "faili meçhuller" adı altında öldürüldü. Buna karşılık PKK de kendilerini desteklemeyen köylüleri sık sık öldürdü ve bir noktada Kürdistan'daki Türk kültürel etkisiyle mücadele etmek için yüzlerce öğretmenin öldürülmesine yol açan bir kampanya başlattı. Bu arada PKK, 1994'ten 1997'ye kadar Irak'ta KDP ile 1995'ten beri İran tarafından desteklenen KYB arasında süren Güney Kürt iç savaşına KYB' safında katıldı. Yaklaşık on bin kişinin ölümüne neden olan bu savaş, Türkiye'nin Güney Kürdistan'da PKK'ye karşı birkaç kez askeri müdahalede bulunarak ABD'nin KDP ve KYB ile bir anlaşma yapmasını kolaylaştırmasıyla sonuçlandı. Türkiye ile PKK arasındaki savaş ise on binlerce gerilla ve askerın hayatına mal olmuştur.

PKK 1997 yılında ABD tarafından terör örgütü olarak tanımlandı. 1998'in sonlarında Suriye nihayet Türkiye'nin işgal tehditlerine boyun eğdi ve Öcalan ülkeyi terk etmek zorunda kaldı. Avrupa'da siyasi sığınma bulmak için birkaç ay uğraştıktan sonra Kenya'nın Nairobi kentine gitti ve orada Türk Milli İstihbarat Teşkilatı üyeleri tarafından yakalandı. Yakalandıktan sonra götürüldüğü uçakta çekilen görüntülere göre Öcalan, "Türkiye'yi seviyorum. Türk halkını seviyorum. Fırsat Verilirse iyi hizmet edeceğime inanıyorum" gibi sözler etti.

Elbette biz Marksistler için kahramanlar olmadığı gibi canavarlar da yoktur. Önemli olan Öcalan'ın PKK'nin başındayken ya da yakalandığında sergilediği bireysel davranışlardan ziyade, bu tür davranışlara yalnızca izin vermekle kalmayıp, aynı zamanda büyük ölçüde kabul edilebilir kılan toplumsal ve siyasi gerçekliktir. Bu davranış, Kürdistan'ın geri kalmışlığında, feodal ve ataeril unsurlarla bir arada yaşamaya ve uzlaşmaya hazır burjuvazinin zayıflığına ve bölünmüşlüğüne atfedilebilir. PKK'nin, çeşitli zamanlarda Kürtlere baskı uygulayan her devlete hizmet ederek ya da Kürtlerin bağımsızlığı hedefinden vazgeçerek gerici milliyetçi bir örgüt olmaktan asla çıkmaması kesinlikle Öcalan yüzünden değildir. Geçmişte sözünü ettiğimiz "Kürt milliyetçiliği manzarasında kesinlikle en radikal olan PKK'nin Türkiye'de yürüttüğü kahramanca silahlı mücadele" (1991), değişen tarihsel koşullar karşısında güçsüz kalmış ve dolayısıyla yenilmeye mahkum olmuştur.

148. Uluslararası Parti Toplantısı

26-28 Ocak tarihlerinde yapılan genel parti toplantısı için militanlarımızın büyük bir bölümü bir araya geldi.

Alışlageldiği üzere, Cuma günü oturum üyelere ayrılırken, çalışma gruplarının raporlarının sunulduğu Cumartesi ve Pazar günlerinin oturumları, ciddiyet ve bağlılık gösteren parti sempatanlarına da açıldı.

Katılımcıların çoğu İtalya ve Amerika Birleşik Devletleri'nden, ayrıca Avrupa ve Amerika'dan 14 diğer ülkeden daha küçük gruplar ya da bireysel militanlardı.

Çeviriler için daha önceki toplantılarda uygulanan ve etkili olduğu kanıtlanan yöntemi sürdürdük; raporların metinlerini yoldaşların bildikleri dillerde toplantı başlamadan hazırды. Elbette bu, toplantıdan önceki son günlerde ve saatlerde yoldaşlar arasında yakın koordinasyon ve hatırı sayılır bir organizasyon ve editörlük çalışması gerektiriyor.

Toplantı gündemi şu şekildeydi:

Cuma

- Demokrasi ve faşizm: Burjuvazinin iki yüzlü Janus'u
- Rusya-Ukrayna savaşı

Cumartesi

- Tarım sorunu
- 1918-19 Almanya'sında silahlı ayaklanmalar
- EKP tarihi
- Latin Amerika'daki sosyal durum
- Japonya'daki ekonomik kriz
- Marksist kriz teorisi
- Osmanlı İmparatorluğu'nda Sosyalizm
- Çin Komünist Partisi'nin doğuşu

Pazar

- Dünya ekonomik krizinin seyri
- Petrol ve gazın aşırı üretimi
- Filistin'deki savaş
- ABD'de sendikal faaliyetler
- Askeri Sorun: Rusya'da İç Savaş
- Amerikan işçi hareketinin tarihi

Toplantı, partimizin geçtiğimiz yılki faaliyetleri hakkında uluslararası merkezden gelen bir rapor ve bilanço ile açıldı.

En azından sayısal olarak asgari gücümüze rağmen, dünya komünist partisinin öncüsü olmak için çalıştığımızı hatırladık. Biz ulusal şubelerden oluşan bir federasyon değiliz. Yalnızca yaptıklarımız hakkında birbirimizi periyodik olarak bilgilendirmiyoruz. Çok daha fazlasını, tek bir uluslararası organ oluşturmayı ve öyle davranmayı amaçlıyoruz.

Bu, Marx ve Engels'in hizmet ettiği Uluslararası Emekçiler Birliği'nin arzusu ve gerçeğiydi. Bugün, bir buçuk asır sonra, tarihin olgunluğu ve partinin artan deneyimi nedeniyle bu cömert ilk özlem daha da mümkündür.

Tek bir uluslararası parti olmamızın nedeni, herkese hükmeden bir dünya merkezi olması değil, her şeyden önce komünizme olan içgüdümlü ve ihtiyacımız ve bu ortak hedefe yönelik dayanışmaya dayalı bir faaliyete yönelik bilinçli arzumuzdur. Tüm gönüllülüğün

dışında, gerekli ve acil olduğunu bildiğimiz bir faaliyettir bu.

Aynı kanıtlanmış ve kesin Marksist doktrin, aynı siyasi program ve aramızdaki aynı ilişki biçimleri ışığında mümkün olan ortak bir uluslararası anlayış ve disiplin arayışındayız.

Eğer yalnız olsaydık, sadece bugünün biz küçük insanlarına güvenmek zorunda kalsaydık ve ustalarımızın, bizden önceki büyük komünistlerin omuzlarında durmasaydık, dünya devrim partisini yeniden inşa etme görevi açıkça belirsiz olur ve gerçekçi olmazdı. Okumak ve çalışmak yeterli, zira her şey yazılı. Kuşkusuz hiçbirimiz bireysel olarak bir Marx ya da Lenin'in enerjisine ve becerilerine sahip değiliz, ama Marx ve Lenin bize yardım etmek için oradalar, her zaman bizimleler, şimdi her yerdeler, onları aramak isteyenler için birkaç tıklama mesafesindedir.

Komünist Partisi resmi bir hiyerarşiye değil, bir çalışma ağına, geçmiş ile bugün arasındaki bağlantının izini sürmeyi amaçlayan, her yönden gelen bilimsel katkıların sürekli bir iç alışverişine dayanır. Uluslararası bir merkez ve yoldaşlar arasındaki yoğun ve düzenli yazışmalar, partinin örgütsel-idari aygıtını oluşturmak ve hepimizi doğru yolda tutmak için yeterlidir.

Partinin gücünün niceliğinde değil, komünist bir parti olarak niteliğinde yattığını biliyoruz. Milyonlarca üyeye sahip olmakla övünenler devlet destekli partilerdir. Ama aynı şekilde, ne kadar az olursak olalım, geçtiğimiz yıl içinde merkezle ve doğrudan aynı faaliyeti yürüten yoldaşlar arasında binlerce mektup aracılığıyla yakın ve günlük yazışmalar yürüttüğümüz için de övünebiliriz. Yazışmaların amacı görüşler arasında tartışmalar açmak, eleştiriler ya da polemikler yapmak değil, sadece önerilerde bulunmak, örgütlemek ve işlerin sorumluluğunu üstlenmektir.

Partinin uluslararası faaliyeti, olaylara ilişkin yorumu ve eylem direktifleri hakkında tüm partiye güncel bir genel bakış sağlamak süreli basının görevidir.

Sık sık yaptığımız toplantılar, yapılan yazışmaları tamamlamaktadır. 2023 yılında üç genel toplantı ve

örgütsel işlevi olan üç ara toplantı gerçekleştirdik. Bunlara iki haftada bir yapılan İngilizce toplantı, haftalık İtalyanca ve İspanyolca toplantı, Cenova ve Floransa'daki haftalık şube toplantıları ve düzenli Asya çalışmaları toplantısı eklendi. Başka bölgesel toplantılar da gerçekleştirildi.

İngilizce, İtalyanca, İspanyolca ve Türkçe yayın organlarımızın her biri altı sayı; ayrıca Macar devriminin güzel tarihini içeren 'Communismo' dergisinin iki sayısı ve 'Komünist Sol'un bir sayısı ile düzenli olarak yayın faaliyetimizi sürdürdük.

Parti yayınevi temel metinlerimizi İngilizce ve Türkçe olarak basılı hale getirme sürecindedir.

İyi koordine edilmiş, birbirine sıkı sıkıya bağlı birkaç yoldaşın özel bir çalışması, partinin uluslararası internet sitesini beslemeye ve verimli tutmaya adanmıştır. Şu anda 2,500'den fazla sayfaya ulaşılmış durumda. Partiyi dış dünyaya tanıtmamız yanı sıra, değişmez doktrinimizi barındırmaktadır. Kronolojik ve tematik hatlar boyunca iyi yapılandırılmış, giderek güncellenen endeksler aracı sayesinde, yoldaşların kullanımı için verimli bir araçtır ve şimdiden yeni ve artık vazgeçilmez bir 'kolektif örgütleyici'dir. Sürekli olarak zenginleştirilmektedir. 2023 yılı boyunca, Marksizm, sol ve parti üzerine bugüne kadar mantıksal-tarihsel bir yapıya bölünmüş klasik metinler ve derinlemesine analiz, yorum, propaganda ve düşmanlar ve sahte dostlarla polemikler içeren yeni katkılar da dahil olmak üzere 13 farklı dilde 219 yeni içerik eklenmiştir.

Propagandamız ayrıca İtalya ve Amerika Birleşik Devletleri'nde savaş, sendikaların yeniden canlanması ve parti tarihi gibi güncel konularda düzenlenen bir dizi halka açık konferanstan da yararlanmıştı.

Kuşkusuz, materyalistler olarak her zaman söylediğimiz gibi, partinin organik büyümesi ve olgunlaşmasında ve yeni olguların doğrulanması ve yorumlanmasında her şey aynı zamanda mükemmel ve mükemmelleştirilebilirdir.

Elbette bundan gurur duymamak için hiçbir neden yok.

Solun Arşivlerinden

Afrika Devriminin Özellikleri

Il Programma Comunista, s.12-13, 1958

Sömürgecilik karşıtı harekette Asya, Afrika'dan önce geldi.

Sömürgelerdeki milli-demokratik devrim - Rus Sosyalist Devrimi'nden sonra bu yüzyılın en önemli olayı - sadece birkaç yıl içinde tüm Asya kıtasını kasıp kavurdu ve yüzyıllık imparatorlukları silip süpürdü. Afrika bu büyük altüst oluşun değerli bir katılımcısı olmuştur, ancak buradaki olaylar şimdiye kadar daha yavaş bir tempoda gerçekleşmiştir. Kıtanın yalnızca, tam olarak siyah olmayan ırkların yaşadığı ve genellikle beyaz Afrika olarak adlandırılan kesimi ayaklanmaya zaferle önderlik etmeyi başarmıştır.

Bu, sömürgeciliğin kıtanın geri kalanında kolay günler geçirdiği anlamına gelmiyor. Devrimci hareket İkinci Dünya Savaşı'nın bitiminden hemen sonra başladı. Aslında, siyah Afrika'da Fransız sömürgeci baskısına karşı belli belirsiz isyan hareketi 1946'dan itibaren örgütlü biçimler aldı. O yıldan başlayarak Afrika Demokratik Birliği (Rassemblement democratique africaine, RDA), Afrika Konvansiyonu, Afrika Sosyalist Hareketi, Kamerun Halkları Birliği gibi ilk modern Afrika partileri ortaya çıktı. Talepler için büyük mücadeleler patlak verdi, Parisli sendikal örgütler kendilerini özgülleştirerek gerçek anlamda Afrikalı örgütler haline geldiler. Yabancı işgalcilere karşı doğrudan mücadele de eksik değildi. 1950 yılında, Degolist milliyetçilerin 'yumuşaklıkla' suçladıkları Fransız hükümeti, sömürgecilik karşıtı harekete karşı kanlı bir baskı uyguladı. RDA'nın ortaya çıktığı ve daha sonra Fransız siyah Afrika'ya yayıldığı Fildişi Sahili, tutuklamalar, sürgünler ve yargısız infazlar yapan sömürgeci yeniçeriler tarafından özellikle hedef alındı.

Daha da acısı, Madagaskar ayaklanmasının bastırılmasıydı ki bu da kötü bir şöhet olarak kaldı. Mart 1947'de Madagaskar, korkunç bir katliam gerçekleştirerek karşılık veren Fransız zalimlere karşı ayaklandı. Resmi Fransız belgeleri, 4.600.000 kişilik nüfus içinde 80.000'den fazla Madagaskarlı isyancının

baskıcı birliklerin elinde hayatını kaybettiğini itiraf etmektedir. Adadaki tüm siyasi faaliyetler bastırıldı. Aralarında Madagaskar'ın Fransız Ulusal Meclisi'ndeki milletvekillerinin de bulunduğu isyanın liderleri, isyan sırasında Madagaskar dışında olmalarına rağmen Askeri Mahkemelere sevk edildiler. İdam cezasına çarptırılan bu kişilerin cezaları müebbet hapse çevrildi ve bugün hala hapisteler.

Elbette Asya halkları sömürgeciliğe karşı savaşırken Afrikalılar da durgun değildi. Kenya'daki Kukuuiu'larnın kahramanca ama karışık isyanını nasıl hatırlamayız? Fas'ta, Tunus'ta isyancıların uğradığı muazzam kayıpları? Yedi yüz bin Cezayirli ölümü? Afrika'daki olayları gözden kaçırmamakla birlikte, Asya'dakilere daha fazla önem verdiğimiz doğrudur. Bunun iki nedeni var. Birincisi, sömürgecilik öncesi uygarlıkların daha gelişmiş olduğu Asya'da, sömürgeci istilanın kıskırttığı ekonomik ve sosyal olgular kendilerini en açık halleriyle ortaya koymaktadır. Sömürgecilik burada, başka yerlerde olduğundan daha fazla, gerici özünü açıkça ortaya koymuş, söz konusu ülkelerin gelişmesini engellemiş ve gerici toplumsal ilişkileri sürdürmüştür. İkinci olarak, Asya devrimci hareketlerinde, Moskova okulunun sahte komünist partilerinin anti-Marksist revizyonizmi ile küçük burjuva devrimci demokrasinin radikal ideolojisi arasında -geniş anlamda- 18. yüzyılın batı burjuvazilerinin Jakobenzmiyle karşılaştırılabilecek bir evlilik olgusu ortaya çıkmıştır.

Afro-Asya ayaklanmalarının özünü kavramak isteyen Marksistin görevi kolay değildir. Sömürgeciliğin gerilemesi, birçoklarının iddia ettiği gibi, yeni ve eski emperyalizmler arasında bir nöbet değişimine yol açmamıştır. Sömürge imparatorluklarının enkazı üzerinde ulus-devletlerin kurulması, yeni devletlerin emperyalizmin mali güç merkezlerine olan ekonomik bağımlılığını ortadan kaldırmamış olsa bile, ulusal kendi kaderini tayin doktrininin, yani çok uluslu ve çok ırklı süper-devletlerden ayrılmanın öğrettiği gibi devrimci bir gerçektir. Ayrılık, emperyalizmleri bölen hegemonik rekabetler tarafından kolaylaştırılabilir devrimci bir olgu olmaya devam etmektedir. Burjuvazi ve proletarya arasındaki dünya güç ilişkilerinin mevcut koşullarında, sömürgecilik karşıtı devrim burjuva demokrasisi rejimlerine yayılırken, yeni bağımsız

devletler ile eski kapitalizmin devletleri arasındaki ilişkiler sorunu kesinlikle ikincildir. Er ya da geç, bağımsızlıklarını kazanmadan önce ya da sonra, Afro-Asya Devletleri, burjuva rejimler olarak, dünyaya egemen olan kapitalist devletlerle 'barış içinde bir arada yaşama' arayışında olacaklardır. Asıl devrimci olan, sömürgeciliğin ortadan kaldırılmasının ve ulus-devletin kurulmasının, Lenin'in ifadesiyle, milli-demokratik devrimin altında yatan 'güçlü ekonomik faktörlerin' kilidini açması, yani kapitalizm öncesi üretim biçimlerinin son kalıntılarını da tasfiye etmesidir. Ancak yalnızca Marksizmin revizyonistlerinin oyununu açığa çıkaranlar böyle bir teorik farkındalığa ulaşabilir. Marksizmin bu revizyonistleri -Çin Komünist Partisi deneyiminin bize öğrettiği gibi- milliyetçi küçük burjuvazi partileriyle yasal bloklaşmayı komünist politika olarak gösterme eğilimindedirler ve yönedikleri amaçlar düpedüz devlet kapitalizminin programlarıdır.

O halde, Afro-Asya ayaklanmalarının anlamını çarpıtmaktan kaçınmak için, öncelikle Moskova'ya bağlı 'komünist' partilerin revizyonizmine karşı mücadele etmek gerekiyordu. Şu andan itibaren bu dengesizliği ortadan kaldırmak için çalışacağız. Ancak Afrika'daki siyasi hareketleri gözden geçirmeden önce, tüm kıtayı etkileyen bazı genel meseleleri ele almak iyi olacaktır.

Başlangıçta, Asya'nın kurtuluş yolunda Afrika'dan önce geldiği gözlemini yapmıştık. Asya'nın önceliğinin nedenlerini açıklayarak, Afrika'nın neden geride kaldığını anlamaya çalışacağız. Bu akademik bir soru değildir. Asya'nın özgürleşmesinin Afrika'nın sömürgecilik karşıtı hareketi için muazzam sonuçları olmuştur. Gerçekten de, Asya'daki mülklerinden sürülen ve ellerinde kalan son sömürge kalelerine yerleşmek zorunda kalan sömürgeci güçler, baskı yöntemlerini büyük ölçüde değiştirdiler. Asya'nın özgürleştirilmesi, dünyanın diğer bölgelerindeki sömürgecilerin işini bir ölçüde kolaylaştırdı, çünkü onları güçlerini muazzam bir hareket sahasına dağıtmak zorunda bırakmadı. Örneğin, Fransa'nın eski Asya topraklarında hala asker bulundurmak zorunda kalması halinde, sadece Bled'i değil, Cezayir şehirlerini de korumakta zorlanacağı açıktır. Asya ve Afrika'daki sömürgecilik karşıtı devrimin hızlı bir şekilde zafer

kazanması için ideal koşul, iki kıtadaki ayaklanmaların eş zamanlı olmasıydı. Bu gerçekleşmedi. Gerçekleşemedi de. Asya, üç ana grupta toplayabileceğimize inandığımız bir dizi nedenden ötürü harekete geçmekte ve önce kazanmakta başarısız olamazdı: Asya'nın büyük tarihi geleneği, Rus Devrimi'nin etkisi ve coğrafi konum.

1) Asya'nın büyük tarihsel geleneği. Avrupa sömürgeciliği, ezilen halklar tarafından yürütülen uygarlık biçimlerinin amansız bir boğucusuydu, ancak yıkım işini Asya'da ve Afrika'da yapmak zorunda kaldığı ölçüde gerçekleştiremedi. Sömürgecilik öncesi dönem, uygarlığın kadim beşiği olan Asya kıtasında, eş zamanlı Avrupa Devletlerini kışkıracak hiçbir şeye sahip olmayan toplumsal örgütlenmeler üretmişti. Avrupa ve Asya arasındaki gerçek 'kopuş', sanayinin zanaatkârlık formlarından koparak imalat ve dolayısıyla sanayicilik çağını açmasıyla başladı. Ancak Avrupa sanayisinin ileriye doğru sıçraması, Asya'nın (ve Afrika'nın) sömürge istilası altına girmesinden sonra gerçekleşmiştir. Daha da iyisi, Asya (ve Afrika) sömürgeciliğin alt kademesine, yani sömürü ve mülksüzleştirme topraklarına indiği için gerçekleşir. Avrupa kapitalizmi olmadan ilkel birikim bu kadar hızlı gelişemezdi, sömürgeci korsanlar denizaşırı toprakları yağmalamasaydı bildiğimiz hızda ilerleyemezdi.

Avrupa egemenliği Asya'nın gelişimini durdurdu, ancak Asya uluslarının toplumsal örgütlenmesinin ve kültürel evriminin ulaştığı yüce zirvelere tanıklık eden devasa devletlerin kurulduğu binlerce yıllık tarihin önlenemez kalıntılarını yok etmedi. Gerçekte, Avrupa sömürgeciliği Asya'nın siyasi bağımsızlığını tamamen ortadan kaldırmayı başaramamıştı. Geçici Amerikan işgali dışında Japonya bağımsızlığını hiçbir zaman kaybetmedi. Yüzyıl boyunca tekrarlanan saldırılar, fiziksel ve ekonomik büyüklük, sosyal gelenekler ve kültürel gelişim açısından Asya'nın en büyük devleti olan Çin'e kesin olarak boyun eğdirmeyi de başaramadı. Bu devletler birbirleriyle savaşırken (tüm ulus devletlerin kaçınılmaz kaderi) bağımsızlık mücadelesini canlı tutmak zorundaydılar. Eğer Avrupa sömürgeciliği Japonya'nın bağımsız varoluşunu engellemiş olsaydı ne olacağını hayal etmek boşuna olurdu. Bununla birlikte, Japon kapitalizminin

emperyalist hırslarının Avrupa sömürgeciliğinin yenilgisine olumsuz da olsa katkıda bulunacağı kesindir. Gerçekten de 'Tenno' orduları Asya'daki eski Avrupa mülklerini işgal ederek beyazların prestijine ölümcül bir darbe vuracaktı.

Asya'nın büyük tarihi gelenekleri, sömürgeci işgalcilerin kıtada tam bir hakimiyet kurmasını engelleyecekti. Sömürgeci yöneticilere karşı mücadelede bunlar diyalektik olarak maddi güçlere dönüştürüldü

2) Rus Devrimi'nin etkisi. Rusya ve Asya'daki devrimci ayaklanmalar arasında önemli bir bağlantı vardır. 1905 ilk Rus devriminin gerçekleştiği yıldır. Lenin'e göre bu, Doğu Avrupa ve Asya'da devrimci bir çağın açılışına işaret eder. Aslında Rus devrimini İran, Türkiye ve Çin'deki devrimler izlemiştir. Özellikle Sun Yat-sen başta olmak üzere Çin devriminin liderleri üzerinde Rus devrimci gelenekleri büyük bir etki yaratmıştır. Burada Lenin'in Sun Yat-sen üzerine yazdığı makaleleri ele almak söz konusu değildir. Lenin, onu küçük burjuva devrimci demokrasinin bir temsilcisi olarak görürken ve siyasi dürüstlüğünü ve kararlı karakterini överken, Kuomintang'ın kurucusunun ideolojisini ve programını Marksist komünizmden ayıran mesafeleri titizlikle ölçtü. Ancak Kuomintang ve Sun Yat-sen'in, popülizmin - köylü demokrasisini sosyalizme bir köprü olarak görme ve böylece feodalizmden sosyalizme 'sıçramanın' proletarya diktatörlüğünden geçmeden mümkün olduğuna inanma eğilimi takip ederek Rus devrimci düşüncesinin belirli akımlarıyla yeniden bağlantı kurdukları inkar edilemezdi. Lenin, Sun Yat-sen ve takipçilerinin ideolojilerinin ve siyasi eylemlerinin komünizmin amaçlarından farklı olduğunu biliyordu. Bu nedenle, sömürge ve geri kalmış ülkelerde faaliyet gösteren komünist partilere programlarını dikte etmek söz konusu olduğunda, komünist partilerin ayaklanma sahasında demokratik, milliyetçi partilerle işbirliği yaparken, programlarını ve örgütlerini farklı tutmalarını bir önkoşul haline getirmiştir. Eğer Çin Komünist Partisi, ilk eylemlerinden itibaren, Sun Yat-sen'in programını kendi programı haline getirecek ve ona komünizm etiketini yapıştıracak kadar Kuomintang ile kafasını karıştırmışsa, bu kesinlikle Leninizmin ve uluslararası hareketin suçu değildir.

Ancak burası bu tür sorulara dönmenin yeri değildir. Asıl önemli olan, Rus devriminin etkilerinin sadece Çin'de değil, tüm Asya'da devrimci hareket üzerinde hızlandırıcı bir rol oynadığı inkar edilemez gerçeğine dikkat çekmektir. Doğu Halkları Kurultayı (Bakü, Eylül 1920) gibi olayların derin bir etki bırakmaması mümkün değildir. Kurultaya Asya ve Afrika'nın tüm sömürge ve geri kalmış ülkelerinden iki bin delege katıldı. Komünist Enternasyonal böylece kendisini sömürgecilik karşıtı devrimin başına yerleştirdi. Otuz beş yıl sonra, Nisan 1955'te, kapitalist Batı'ya 'bir arada yaşamayı' öneren Bandung Afro-Asya Konferansı, Asya devriminin burjuva-demokratik aşamada durarak Bakü programını nasıl sadece kısmen uyguladığını kanıtlamaya geldi. Üçüncü Enternasyonal'in büyük stratejik anlayışına göre, sömürgelerdeki ulusal-demokratik devrimin, Batı proletaryasının Avrupa ve Amerika'nın burjuva kalelerine saldırısını kolaylaştırarak emperyalizm kampını zayıflatması gerekiyordu.

Batı proletaryasının devrimci saldırısının başarısızlığa uğraması - önce sosyal demokrasinin satılmış aygıtları ve ardından Stalinist karşı devrim tarafından hareketsiz bırakılması - sömürgelerdeki milli demokratik devrimin burjuva aşamasını geçmesini engelledi. Bununla birlikte, toplumsal amaçlarının evrilmesine bakılmaksızın, Avrupa Rusya'sı ve Asya'daki uzantılarının oluşturduğu devasa alanın sanayileşmesinin Asya kıtasının daha sonraki gelişimini derinden etkilediği açıktır. Aslında, sadece kendilerini Mao Tse-Tung, Ho-Ci-Min, Kim-il-Sung olarak etiketleyenlerin değil, Nehru ve Sukarno isimlerini bayrak edinen diğerlerinin de programlarına ve yeni Asya rejimlerinin siyasi eylemlerine ilham veren, Batı'nın modası geçmiş modelleri değil, Rus sanayi devriminin canlı deneyimidir.

* * *

Geçen sayının ilk bölümünde, anti-sömürgeci ve anti-emperyalist harekette Asya'nın Afrika'ya göre önceliğini belirleyen nedenlerden ikisi gösterilmiştir: büyük uygarlık kurucu devletler geleneği ve Rus Devrimi'nin etkisi. Şimdi üçüncüsüne geliyoruz.

3) Coğrafi konum. Bu en kolay anlaşılabilir faktördür. Her mücadele, savaş ya da devrim, bölgenin koşullarıyla bağlantılıdır. Asya devrimci hareketleri, metropoller ve denizaşırı mülkler arasındaki aşırı mesafelerin sömürge imparatorlukları için yarattığı aşılmaz lojistik zorluklardan yararlanmak zorundaydı. Sömürgeciliğin başlangıcından beri fethettikleri deniz hegemonyasını sürdürebildikleri sürece, emperyal iletişim yolları Avrupalı emperyalist güçler için ne uzun ne de zorlu olmuştur. İkinci Dünya Savaşı sırasında havacılığın patlayıcı gelişimi, hava gücüyle desteklenmeyen deniz filolarının saldırı gücünü neredeyse sıfıra indirdiğinde aniden bu hale geldiler. Özünde, gemi ve uçağı birleştirerek eski deniz filolarını dönüştürebilen güçler okyanuslara hükmetmeye uygun hale geldi; ancak bu teknik dönüşüm, eski Avrupalı sömürgeci güçler için artık kontrolden çıkmış olan endüstriyel ve mali üstünlüğün varlığına bağlıydı.

Devrim her zaman iki koşulda kazanır: devrimci kampın savaşımaya kararlı olması; gerici kampın ona karşı koyacak güçte olmaması. Bu koşullar Asya'daki sömürgecilik karşıtı devrimlerde gerçekleşti. Sömürgeciler, en azından olaylarla baş edebilecekleri ölçüde, isyan sahnesinde fiziksel olarak bulunmayı başaramadılar. Öte yandan, yeni hegemonik deniz gücü olan Amerika Birleşik Devletleri eski sömürgeciliği miras alacak güçte değildi. Azalan sömürge valiliklerinin yerine Amerikan işgalinin acımasızca ikame edilmesinin sonuçlarını hayal etmek kolaydır. Bu durum Avrupalı güçlerin şiddetli tepkisine yol açacak ve onları Amerikan emperyalizmiyle birleştiren bağları koparacaktı. Amerikan hükümeti kendisini tehlikeli bir izolasyona maruz bırakmak yerine, yeni devletlerin ekonomik fethine girişmek dışında, müdahalede bulunmama politikası izlemek zorunda kaldı.

Uygar Kara Afrika

Afrika'nın arkasında önemli bir tarihsel gelenek de vardır. Beyaz sömürgecilik, beyaz ırkçılığın en bayağı araçlarının iddia ettiği gibi, fethini karanlık ve barbarlık dolu bir dünyaya dayandırmamış, gerçekten yarı vahşi Afrika'yı büyük ekvator ormanlarının ya da Kalahari çölünün birkaç göçebe ırkına indirgememiştir. Ve bu halklara (pigmeler, bushmenler, Hottentotlar) karşı bile

sömürgeci baskı, boyun eğdirilen halkların gelişimini geciktiren bir faktör olarak değil, yavaş da olsa yerlilerin evrimini geri iten kör ve yıkıcı bir güç olarak hareket etmiştir. Karşılaştığı direnişe bağlı olarak, 'uygarlık dağıtıcısı' beyaz sömürgecilik, boyunduruğu altına giren halkların yürüyüşünü ya durdurdu ya da yönünü tersine çevirerek zaten uygar olan halkların ve barbarlığın en alt aşamalarından yükselen ırksal grupların gelişimine yük oldu. Bu durum özellikle Afrika için geçerlidir.

Afrika'nın siyasi evriminin incelenmesine sadece bir giriş olduğunu iddia eden bir makalede, sömürgecilik öncesi dönemde Afrika'da gelişen medeniyetler konusunu kapsamlı bir şekilde ele alamayız. Daha sonra döneceğimize söz vererek hızlıca bir şeyler söylemeye çalışacağız.

Beyaz sömürgeciliğin savunucularının kabul etmek istemedikleri şey, Afrikalıların - sadece 'beyaz' Afrika'nın Sami sakinlerinin değil, aynı zamanda siyah Afrika'yı oluşturan Melano-Afrikalıların da - bir uygarlığa sahip olduklarıdır. Siyahlar, sömürgeci akbabalar Gine Körfezi kıyılarına inmeden önce bile, yüksek uygarlık biçimlerini çoktan doğurmuşlardı. Kuşkusuz bu toplumsal örgütlenmeler, devletler, kültürel gelişimin tezahürleri, sömürgecilik altında kalan ülkelerle, Safevi İran'ıyla, Büyük Moğol Hindistan'ıyla, Sung ve Ming Çin'iyle kıyaslanamazdı. Eski Afrika toplumlarının nadir mimari anıtlar dışında önemli bir kalıntı bırakmadıkları düşünülürse, Afrika uygarlığının -en azından bu alanda- görkemli taş yapı örnekleri bırakan Kolomb öncesi Amerikan uygarlıklarının -Aztekler, İnkalar, Mayalar- altında yer aldığı sonucuna varmak gerekir. Ancak siyah Afrika'nın, yani kıtanın Avrupa ve Asya medeniyetlerinin etkilerine daha az maruz kalan kısmının, yine de sadece kendi kaynaklarına dayanarak barbarlığın karanlığından çıkabildiği kesindir. Bu gerçekleri güçlü bir şekilde savunmamız beyaz ırkçılığa Afro-Asyalı bir karşı-ırkçılıkla karşı çıkmakla suçlanmamızı haklı çıkarmaz.

Afrika, diğer kıtalardan daha az olmamak üzere, yüzyıllar boyunca insan türünün sosyal evrimine katılmıştır. Eğer Devlet barbarlıktan uygarlığa geçişte gerekli ve uğursuz bir köprü ise, Afrikalıların kendi

kendilerini yönetme sanatını bildikleri, yani köle tacirleri ve misyonerler tropik çalılıkları 'Hıristiyanlaştırmak' için gelmeden önce bile uygar oldukları söylenmelidir. Batı Sudan'da, Gine Körfezi kıyılarında, Kongo Afrika'sında, Rodezya'da feodal hiyerarşi modeline göre örgütlenmiş, gelişen imparatorluklar ortaya çıktı. Şimdilik bunları hızlıca saymak yeterli: 4. yüzyılda kurulan Gana İmparatorluğu, en önemlisi ve en ünlüsü; 13. yüzyılın başında ortaya çıkan Mali Mandingo İmparatorluğu; Gao Kara ve Deniz İmparatorluğu. Hepsinden daha çok çağrışım yapanı ise, kökenlerini hala gizemini koruyan, Afrika'nın güneyinde, bugünkü Rodezya kıyılarında ortaya çıkan ve diğer Afrika krallıklarında bulunmayan görkemli taş yapı kalıntılarının bulunduğu efsanevi Monomotapa krallığıdır.

Geniş toprakları ve farklı halkları egemenlikleri altında tutan ve Arap Afrikası ve Akdeniz ile ticari ve diplomatik ilişkileri sürdüren bu devlet oluşumları, Afrika üretim teknolojisinin ulaştığı yüksek seviyeye tanıklık etmektedir.

Siyah Afrika halkları sömürgecilik zindanına atılmadan önce, kapitalizmin getirdiği uygarlığın tüm 'aşamalarından' geçtiler: toprak işleme, sığır yetiştiriciliği, sanayi ve ticaret. Modern Avro-Amerikan uygarlığının ekonomik temeli endüstriyalizmdir. Eğer Afrikalı halklar, Asyalı halklar gibi, beyaz ırkın övünülen tekeli olan sanayinin imalat ve makine yapımı aşamasının eşliğinde durduysa, bu siyah ırkın iddia edilen entelektüel aşağılığı ile açıklanamamalıdır. Afrika medeniyetinin nispeten yavaş bir hızda geliştiği inkar edilemez. Gine halkları bronz metalürjisini dikkate değer bir mükemmelliğe ulaştırarak ileri teknolojik bilgi sergilemiş olabilirler. Sahra'nın ve Güney Afrika'nın eski sakinleri, gelecek nesillerin hayranlığı için mağara resimlerinin başyapıtlarını bırakarak sanatsal anlayışlarının hayranlık uyandıran kanıtlarını sunmuş olabilirler. Siyah Afrika devletleri, siyah Afrika halklarının örgütsel ve idari becerilerini ortaya koymuş olabilir. Ancak Afrika uygarlığı incelendiğinde bunun yavaş ilerlediği açıkça görülmektedir. Bu durum jeofiziksel olduğu kadar tarihsel nedenlerle de açıklanabilir.

Açıktır ki uygarlık, insanlar arasındaki sosyal ilişkiler alanının belirsiz bir şekilde genişlemesine sıkı sıkıya bağlı olarak gelişen bir süreçtir. Uygarlık, milletler ve topluluklar arasında yoğun ve sık ilişkiler için gerekli koşulların var olup olmamasına bağlı olarak hızlı ya da yavaş bir tempoya sahiptir. Peki hangi iletişim biçimi denizcilikten daha kolay ve daha kârlıdır? Avrupa ve Asya'da denizciliğin gelişmesi ve bunun sonucunda kıtalararası trafiğin yoğunlaşması için doğal koşullar mevcuttu. Kaçınılmaz olarak, üretim teknikleri, yani kültür, malların gerisinde yayılıyordu. Elverişli jeo-fiziksel koşullar, iki kıtada binlerce yıldır yaşayan halklar arasında her alanda sürekli deneyim alışverişine izin verseydi, geniş Avrupa-Asya uygar konsorsiyumunun maddi üretim ve doktrin alanında neler üretebileceğini nasıl hesaplayabiliriz? İspanya, İtalya, Yunanistan, Küçük Asya, Sina, Arap Yarımadası, geniş Hint alt kıtası, Malakka Yarımadası, büyük iletişim yollarının bir dizi küçük, kolay aşılabilir aşamaya bölünmesi, sığınak kanosundan büyük yük ve savaş gemisine, vahşi durumdan uygarlığa uzanan muazzam evrimin çok daha kısa sürmesini sağlamalıydı. Balear Adaları'ndan Japon takımadalarına uzanan ve Sardunya, Malta, Girit, Seylan ve Sunda Adaları'nın üç bin adasından geçen muazzam ada ve takımada kolyesi, iletişimi daha da kolaylaştırmıştır.

Zihinsel emeğin ürünleri ancak kolektivitinin sosyal emeğinin toplamı olabilir, bu nedenle klan, kabile, millet, ırk gibi dar sınırları aşmaları engellenirse en yüksek mükemmelliğe ulaşamazlar. Fiziksel dünyanın koşulları, Avrupa ve Asya'nın sayısız toplumsal kümelenmelerden gelen canlandırıcı faaliyet akımlarının büyük toplayıcıları olmalarına izin vermiştir. Diğer kıtalar, Afrika ve özellikle de iki değişmez okyanus tarafından kuşatılmış olan Amerika kıtası için bu koşullar büyük ölçüde eksikti. Bu yüzden Avrupa-Asya uygarlığı daha hızlı ilerledi. Avrupa ve Asya'ya uygarlığın önceliğini veren kapsamlı doğa ve toplum kavramları olan büyük dinler, anıtsal felsefi sistemler, bilimler, edebiyat ve sanatın başyapıtları, kökeni fiziksel çevre ile insan toplulukları arasındaki deterministik ilişkiye dayanan bin yıllık bir toplumsal evrimin dışı vuran işaretleridir. Irklar, farklı biyolojik yasalara tabi oldukları için değil, fiziksel doğanın koşullarıyla farklı bir ilişki içinde oldukları için sosyal

olarak ilerlemiş ve farklı seviyelere ulaşmışlardır.

Buna inandığımız için, ırklar arasındaki sosyal gelişim farklılıklarını mutlak, yani sosyal olarak geliştikleri doğal koşullardan bağımsız olarak gören ırkçılığın şiddetle düşmanıyız. Modern teknolojinin büyük kaynaklarının kullanılmasıyla elde edilebilecek olan doğal koşulların göreceli olarak dengelenmesi, dünya ırkları arasındaki sosyal farklılıkları kesin olarak silecektir. Ancak bu, devrimci güç kullanılmadan başarılamaz. Afrika'nın coğrafi yalıtılmışlığı uzun zamandan beri okyanus seyrüseferinin ve çok yakın zamanda hava seyrüseferinin ilerlemesiyle aşılmıştır. Ancak Afrika hala geri kalmış bir kıtadır. Uygarlığının gelişmesi önünde doğanın yarattığı engeller teknik olarak ve uzun zaman önce ortadan kalkmıştır, ancak yine de Asya'nın yaptığı gibi Avrupa ve Amerika'yı yakalayamamaktadır. Bu da doğal nedenlerin yerini tarihsel nedenlere bıraktığı anlamına gelmektedir. Aşılması gereken engel, birkaç yüzyıl önce Afrika halklarının medeni düzenini bozan engelle aynıdır: kapitalist sömürgecilik.

Sömürgecilik öncesi dönemin büyük Afrika krallıklarını inceleyelim; denize baktıklarında önlerinde sadece uçsuz bucaksız açık okyanus vardı, kara iletişimleri ise Sahra çölü ve büyük ekvator ormanları gibi iki devasa engel tarafından engelleniyordu. Siyah ırka mensup halkların yaşadığı orijinal Afrika'dan bahsetmeye devam ediyoruz, birçok açıdan Avrupa-Asya medeniyetine ait olan beyaz ırkların (Berberiler, Araplar, vs.) yaşadığı Afrika'dan değil. Sahra her zaman uçsuz bucaksız bir çöl olmamıştır (her ne kadar bugünün petrol şirketleri için "verimli" olsa da). Antik dönemde büyük ormanlarla kaplıydı ve Ortaçağ'da daha az kurak ve insansız olduğu için hala kolayca geçilebiliyordu. Bununla birlikte, kervan yollarında yapılan kara taşımacılığının, deniz yollarında yapılan taşımacılıkla hiçbir şekilde karşılaştırılamayacağı iyi bilinmektedir. Öte yandan, özellikle yağmur mevsiminde nehirlerin taşması, taşması ve tüm bölgelerin sular altında kalmasıyla sonuçlanan ekvator ormanları tamamen geçilmezdi.

Bu doğal koşullar, tekrar ediyoruz, tarih öncesinden Batı Sudan'ın bağımsız devletlerinin çöküşüne kadar Siyah uygarlığının yavaş ilerlemesini kolayca

açıklamaktadır. Ancak Afrika toplumsal evriminin büyük çizgilerinin kopuşunu açıklamazlar. Beyazların istilasına kadar, izolasyon Siyah Afrika halklarının toplumsal ilerlemesini tamamen engellememişti. İlerleme vardı; yavaştı ama vardı. Sonra evrim geriye doğru korkutucu bir sıçrama yaptı. Bu, acımasız sömürgeci baskı çekicini eline aldığı oldu; yerli uygarlıklara darbeler indirdi, sonra onları zorla çalıştırma yöntemleri ve ırk ayrımcılığının bin bir rezilliğinden başka bir şeyle nasıl değiştireceğini bilemedi.

Emperyalizme Giriş

Bu, sömürge öncesi toplumları pastoral bir şekilde tasvir ettiğimiz anlamına gelmiyor. Geçmişteki ihtişamlarını anlatmaktan kendimizi alıkoymuyorsak, bunu sömürgecilerle sömürgeleştirilenleri uygarlarla vahşiler olarak karşı karşıya getirmekten hoşlanan emperyalizmin hizmetkârlarının özür dileyen teorilerinin yanlışlığını kanıtlamak için yapıyoruz. Geri kalanlar için, Avrupalı olmayan toplumların, kapitalist sömürgecilik tarafından istila ve fethedilmeden önce bile, toplumsal bölünmenin zaten hüküm sürdüğü toplumsal bütünlükler olduğunu iyi biliyoruz. Afrika'da, Siyah halkların (Uolof, Sere, Fulbe, Mandé, vb.) tarım ekonomisinde fark edilebilen ilkel komünizmin kalıntılarına, ayrıcalıklı kastların, ticaret loncalarının, egemen milliyetlerin vb. varlığını sürdürdüğü toplumsal bölünme biçimlerinin eşlik ettiğini görüyoruz. Bizi asıl ilgilendiren -özellikle de Afro-Asya devrimci ayaklanmalarının bağımsız karakterinden şüphe duyan ve bu ayaklanmaları büyük emperyalizmler arasındaki rekabetin bir yansıması olarak gören bazı Marksistlerle tartışırken- sömürge öncesi Afrika toplumlarının toplumsal evrimin itici unsurlarını kendi içlerinde nasıl barındırdıklarını göstermektir.

Ancak Afrika'nın geri kalmışlığının tarihsel nedenlerini incelemeye devam edelim. Sömürgeci soygunun iki biçimi sömürge öncesi Afrika'yı korkunç bir gerilemeye sürükleyecekti: altın ticareti ve köle ticareti. Bu rezil ticaretlerin sosyal sonuçları Afrika medeniyetlerini felce uğratacak, onları dehşete düşürecekti. Köylerin tamamı sakinlerinden boşaltılırken, baskınlardan kurtulanlar yaşadıkları yerlerden kaçarken, nüfus ve toprak

arasındaki denge altüst olacaktı. Ekonomik ve sosyal yapıların altı oyulurken, kâr hırsı, köle tedarikçisi haline gelen ve tebaalarını Arap köle tüccarlarına teslim eden, onlar da insan yükünü Portekiz, Fransa ve İngiltere'nin Atlantik limanlarından köle gemilerini indiren beyaz tacirlere yeniden satan yönetici kastların kendilerini ezdi. Ancak, Amerika keşfedilir keşfedilmez ve plantasyonlar için işgücü ihtiyacı ortaya çıkar çıkmaz, kaçakçılık Hıristiyan Avrupa tarafından büyük bir şekilde yeniden canlandırıldı ve dünyaca ünlü devletleri doğuran ülkelere yıkım getirdi. Altın arayışının yol açtığı sonuçlar da daha az ölümcül değildi.

Eski Afrika medeniyetinin ıstırapı, hayatta kalan yerli devletlere son darbenin Avrupa emperyalizmi tarafından vurulduğu geçen yüzyıla kadar sürdü. Yeniden diriliş, İkinci Dünya Savaşı sonrasında, gözlerimizin önünde başladı. Ancak bu bir restorasyon değildir. Emperyalizm, kendi sömürücü amaçları için, küçülmüş Afrika topluluklarına ücretli emeği sokmak zorunda kaldı. Bugün Kara Afrika, ilkel tarımsal komünizm (toprağın kolektif mülkiyeti), ataerkil küçük çiftçilik, kapitalist tarımsal girişim ve esas olarak maden çıkarımıyla bağlantılı modern sanayinin kalıntılarının birbirine karıştığı farklı ekonomik biçimlerin bir karmasıdır. Burjuva öncesi toplumlara özgü bu ekonomik ve sosyal melez (anaerkil ve ataerkil geleneklerin tuhaf bir şekilde iç içe geçmesiyle ortaya çıkan aile düzeni alanında), şimdilik tek bir çözüme olanak tanımaktadır: milli-demokratik devrim. Teorik olarak, Marx ve Engels'in 1848'de Almanya için, Komünist Enternasyonal'in ise 1920'de Rusya ve Asya için öngördüğü çifte anti-feodal ve anti-burjuva devrim olasılığı göz ardı edilemez. Ancak bu tarihsel olasılık, Avrupa ve Amerika metropollerinde proletaryanın devrimci saldırısına bağlıdır.

Devrimci ateş sömürgeci metropolleri yakmadan önce Afrika kendini özgürleştirecek mi? Yoksa tarih, sınıf egemenliğinin utancı yok olmadan önce, başka bir çifte devrim örneği mi verecek?

Afrika halkları enerjik bir şekilde iş başındadır. Sömürgeci dalgayı durdurmak için verilen son savaşıardan (2 Eylül 1898'de Omdurman'da İngiliz

sömürgeci işgalciye karşı son büyük savaş gerçekleşti) sadece birkaç on yıl sonra siyah Afrika yeniden harekete geçti.

Mücadele yeni biçimler almış ve yeni amaçlara yönelmiştir. Artık eski Afrika geleneklerinin korunması değil, modern ulus-devletin kurulması; demokratik-millî devrim hedefi. Komünist Manifesto'ya göre haklı olarak mevcut düzene karşı devrimci düzeyde mücadele eden herkesin yanında olan proletaryaya, kirli sömürgeciliğin son kalesine karşı kanlı mücadelede Siyahların, Arapların, Berberilerin, Malgaşların yanında yer alıyor.

Okuyuculara

Yayınımızın isminin değiştirilmesi ne kendi tercihimizdir ne de geçmişimizle ve parti basınıımızda yayınlananlarla en ufak bir süreksizlik ya da düzeltme ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Gerçek şu ki, bir grubun partiden ayrılması sonucunda, İtalyanca yayın yapan gazetemiz "Il Partito Comunista"nın burjuva mülkiyetini kaybettik. Ve tüm dillerdeki parti yayın organları için aynı ismi kullanmak istiyoruz.

Farklı bir yol izlemek isteyenlerin gerekçelerine - bunların arasında kaçınılmaz olarak organik merkezîyetçilik ve sendikal mücadele bulunuyor - burada yanıt verme ya da onları burada çürütme niyetimiz yok. Cevabımız, gazetelerimizin elli yıllık tüm sütunlarında açık harflerle yazılıdır ve toplantılarımızda sunmaya ve gelecek sayılarda yayınlamaya devam edeceğimiz çalışmalar ve derinleştirmelerle doğrulanacaktır.

Parti Yayınları

The International Communist Party

El Partido Comunista Internacional

Il Partito Comunista Internazionale

Communism / clpublishers.com

İletişim: icparty@interncommparty.org